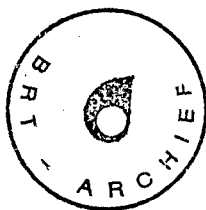

Belgisch Nationaal Instituut
voor Radio-Omroep

JAARVERSLAG

DIENSTJAAR
1 9 4 8

N. I. R.

J A A R V E R S L A G

V A N H E T N . I . R .

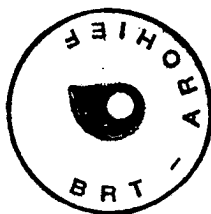

DIENSTJAAR
1 9 4 8

BRUSSEL
DRUKKERIJ VOOR HANDEL EN NIJVERHEID (N. V.)
47, Hopstraat, 47

—
1950

INHOUDSTABEL

	Bladz.
Inleiding door de Heren Administrateurs-Directeurs Generaal.	3
Juridisch Statuut	6
Samenstelling van de Organen van Beheer	7
Vlaamse Uitzendingen	9
Franse Uitzendingen	18
Gemeenschappelijke Culturele Diensten	27
Technisch Departement	34
Gemeenschappelijke Administratieve Diensten	45
Balans op 31 December 1948	52
Resultaatrekening per 31 December 1948	59

Inleiding

door de Heren Administrateurs-Directeurs Generaal

HET beheer van het N.I.R. kenmerkte zich gedurende het jaar 1948 door strenge bezuinigingen.

Dergelijke politiek was natuurlijk een belemmering voor de verwezenlijking van talrijke ontwerpen en voor de verdere uitbouw van vroegere verwezenlijkingen, waarvoor ruimere financiële middelen noodzakelijk waren.

Nogmaals bevond het cultureel beheer zich op financieel gebied in een moeilijke toestand : aan de ene kant steeds stijgende en niet te beperken uitgaven en aan de andere kant de grens vastgesteld voor de uitgaven in hun geheel. Hieruit volgde onvermijdelijk een verlaging van de standing der uitzendingen, vermits de aanwerving van grote vedetten, buitenlandse dirigenten en muziekformaties tot een strict minimum moest verminderd worden.

Deze toestand heeft een bijzondere gevoelige weerslag in een hoofdstad zoals Brussel, waar het geenszins mogelijk is, zoals te Londen of te Parijs, ter plaatse op elk gebied talrijke elementen met internationale faam aan te werven.

Rekening gehouden met de beschikbare middelen werd nochtans alles in het werk gesteld om van tijd tot tijd hoogstaande gala's in onze programma's in te schrijven.

Aldus kon het Departement der Franse Uitzendingen de uitvoering op touw zetten van « De Burger-Edelman » van Molière, met de medewerking van dhr. Fernand LEDOUX, en de dertigste verjaardag van het overlijden van Edmond ROSTAND op grootse wijze herdenken met de uitzending van « Cyrano de Bergerac », waarin, onder meer, dhr. P. DUX, sociétaire honoraire van de Comédie-Française, en Mevr. Vera KORENE, van de Comédie-Française, optraden.

Verder tekenen wij nog aan de creatie van « Jeanne d'Arc » van Maurice MAETERLINCK, de voorstelling van « De Boodschap aan Maria » van Paul CLAUDEL in de laatste versie, de creatie van belangrijke hoorspelen van Belgische auteurs, enz.

De activiteit van de orkesten en de koren werd op het maximum gehandhaafd, zowel wat betreft de programma's van klassieke, romantische, moderne en avant-garde muziek als de ontspanningsprogramma's.

47 concerten, gegeven door de Franse Uitzendingen, werden door buitenlandse stations gerelayeerd. Dit laat toe zich een idee te vormen over de kwaliteit der uitgevoerde programma's.

Voor de Vlaamse Uitzendingen vestigen wij de aandacht op drie geheel nieuwe en modern opgevatte programma's : De Antenne zingt, Moderne Tijden en Muziek voor Verliefden, die reeds alle een eigen publiek verworven hebben.

Vermeldenswaard is eveneens de uitbreiding welke gegeven werd aan de internationale relais, die onze luisteraars toegelaten hebben het mooiste dat geboden werd op de festivals te Salzburg, Edinburg en Luzern te genieten. Tevens heeft het Vlaams Departement het initiatief genomen mede te werken aan gemeenschappelijke internationale programma's zoals « Let the people sing » welke in de toekomst een belangrijke rol in de internationale betrekkingen van de omroepen zullen vervullen.

Hoogtepunten waren verder nog de uitvoering van Monteverdi's « Orfeo » en Mozart's « Requiem » in het raam van het Internationaal Muziekfestival te Brussel.

De kwaliteit van de concerten van klassieke, romantische en hedendaagse muziek, wordt in het buitenland zeer op prijs gesteld, zoals blijkt uit de talrijke relais, welke door verscheidene buitenlandse Europese zendstations gevraagd worden. In deze programma's wordt een ruime plaats toegekend aan de werken van Belgische toondichters.

Wat betreft de activiteit van de gewestelijke omroepen tijdens 1948, vestigen wij de aandacht op de officiële inwijding der studio's te Bergen, het overbrengen van de zender van Tamines naar Namen, alsmede het overbrengen van de Antwerpse studio's van het Sint-Niklaasplein naar de Prins Albertlei.

De activiteit van de Dienst der Werelduitzendingen werd tot het maximum opgevoerd, niettegenstaande zijn begroting een gevoelige vermindering onderging. Van 24 miljoen werd zij gebracht op 18 miljoen.

Onze zender van Leopoldstad richtte zich tot de wereld onder de roepnaam « International Goodwill Station ».

Stippen wij nog verder aan de instelling van programma's voor de Belgische zeelieden en de voorbereiding van de uitzendingen voor de Missionarissen.

Verscheidene testen hebben uitgemaakt dat Radio-Leopoldstad de gunst van een zeer talrijk publiek verworven heeft en aldus een uitmuntende propaganda voor België maakte.

Het technisch Departement vervulde in de mate van het mogelijke de vele opdrachten die steeds zijn aandacht gaande houden : dagelijkse exploitatie, onderhoud van het materieel en voorbereiding van de toekomst.

Wij vermelden de medewerking van dit departement aan de Conferentie der Acht Landen met het oog op de voorbereiding van het Plan van Kopenhagen; de studies met betrekking tot de televisie en inzonderheid het opstellen van het kohier van de lasten voor de grote zenders op gemiddelde golflengte en korte golflengte van het nieuw nationaal zendcentrum te Waver-Tombeek.

De voorbereidende studie der gebouwen waarin de twee zenders van 150 KW. op gemiddelde golflengte en de zender van 100 KW. op de korte golven moeten ondergebracht worden, werd eveneens aangevat.

Tot besluit mogen wij zeggen dat, rekening gehouden met de middelen waarover de verschillende departementen beschikken, het maximum gedaan werd opdat de Belgische Nationale Radio-Omroep zich zou handhaven op de hoogstaande plaats welke hij op het internationaal plan veroverd heeft.

Het is echter een feit dat, indien niet spoedig een verruiming van de middelen onder ogen gezien wordt, deze benijdenswaardige plaats onvermijdelijk in het gedrang moet komen.

Juridisch Statuut van het Belgisch Nationaal Instituut voor Radio-Omroep

---

HET Juridisch Statuut van het N.I.R. is gebaseerd op de Wet van 18 Juni 1930 houdende stichting van het Nationaal Instituut voor Radio-Omroep en het Besluit van 28 Juni 1930 houdende toepassing van de Wet van 18 Juni 1930.

Gebruik makende van het recht, hem voorbehouden door artikel één van voornoemde wet, heeft de Minister van Verkeerswezen bij Besluit van 4 Mei 1940, het N.I.R. het voorsz. preadvies gegeven, dat de 18de Juni 1942 van kracht moest worden.

Bij Besluit-Wet van 13 Oktober 1942 heeft de Ministerraad, vergaderd te Londen, de Dienst van de Belgische Nationale Radio-Omroep ingesteld.

De Besluit-Wet van 5 September 1944 betreffende het voorlopig statuut van de radio-omroep op bevrijd grondgebied, bevestigt voorlopig de opdracht van de Dienst van de Belgische Nationale Radio-Omroep en past zijn statuten aan met betrekking tot de nieuwe taken welke door de Dienst zullen moeten uitgevoerd worden in België vlak na de Bevrijding.

Tenslotte maakt de Besluit-Wet van 14 September 1945, met betrekking tot het statuut van het N.I.R. een einde aan het bestaan van de D.B.N.R.O. en regelt de statuten van het N.I.R. volgens de opdracht te vervullen tot het definitief statuut voor radio-omroep van kracht wordt.

Samenstelling van de Organen van Beheer

I. — Raad van Beheer :

Voorzitter :

dhr VAN ACKER, A., Minister van Verkeerswezen, sinds 21 Maart 1947.

Onder-Voorzitter :

dhr KUYPERS, J., Secretaris-Generaal van het Ministerie van Openbaar Onderwijs.

Leden :

de HH. BOON, J., Administrateur-Directeur Generaal van het N. I. R. (Departement van de Vlaamse Uitzendingen).

BUFFIN de CHOSAL (Burggraaf), gepensionneerd Luitenant-Generaal.

CLERDENT, P., Gouverneur van de Provincie Luxemburg.

DE COOMAN, R., Voorzitter van de Provinciale Raad van Henegouwen.

de DORLODOT, A (Baron), eigenaar, Wing Commander RAFVR.

† DUPRIEZ, R., journalist.

FLEISCHMAN, Th., Administrateur-Directeur Generaal van het N. I. R. (Departement van de Franse Uitzendingen).

MORTIAUX, F., Administrateur-Directeur Generaal van het N. I. R. (Technisch Departement).

NUYENS, M., Professor aan de Rijkshogeschool te Gent.

SABBE, V., advocaat.

THUNS, G., journalist.

VAELEN, P., schrijver.

† van den BOSCH, F. (Baron), ere-Procureur-Generaal van de gemengde rechtspraak van Egypte.

E. P. VAN GESTEL (O. P.), Professor aan de Katholieke Universiteit te Leuven.

Permanent afgevaardigde van de Minister :

dhr DE MUYNCK, G., Adjunct Directeur Generaal van het N. I. R. (Departement van de Vlaamse Uitzendingen).

II. — **Dagelijks Bestuur :**

Voorzitter :

dhr KUYPERS, J.

Leden :

de HH. BOON, J.

DUPRIEZ, R.

FLEISCHMAN, Th.

MORTIAUX, F.

E. P. VAN GESTEL.

Permanent afgevaardigde van de Minister

dhr DE MUYNCK, G.

Comité voor Toezicht

Voorzitter :

dhr VAN DEN HOLT, J., Raadsheer bij het Rekenhof.

Leden :

de HH. VRANCKEN, F., Directeur, Diensthoofd bij het Rekenhof.

SCARCEZ, S., Directeur, Diensthoofd bij het Rekenhof.

STOCK, R., Adjunct-Diensthoofd bij het Rekenhof.

GESPROKEN UITZENDINGEN

A. — Nieuwsberichten en Reportages

GEDURENDE het jaar 1948 werd de strekking om het nieuws zoveel mogelijk door eigen krachten te doen aanbrengen en verzorgen en de arbeid meer en meer een persoonlijk karakter te geven, verder doorgezet. Ook werd gestreefd naar vernieuwing in de presentatie van bepaalde uitzendingen.

Aantal uitzendingen van de Nieuwsberichten : 10 per dag.

Diverse rubrieken : Interviews : 87; Verslagen over Congressen, Plechtigheden, enz. : 179; Verslagen over Kamer en Senaat : 198; Kroniek van de Dag : 311; Toneelkroniek : 87; Filmkroniek : 34; Koloniale Kroniek : 26; Nieuws uit Kongo : 3; Overzicht van de Weekpers : 15; « Reporter 17 » : 39; Tijdschriftenkroniek : 37; Muziekleven : 22; Boekbesprekingen : 61; Correspondentie uit Amerika : 44; Correspondentie uit Londen : 25; Palestina in de Branding : 5; Actualiteiten : 223; Reportages en Radio-Documentaires : 56; Radio-Journaal : 39; Sportinterviews : 28; Sportreportages : 116; Sportverslagen : 110; Sportkronieken : 103.

Oudejaarsavondrevue : geschreven, gezongen en gespeeld door de gehele staf der Gesproken Uitzendingen.

Documentatie : Deze afdeling werd systematisch uitgebreid. Redactie, alsmede de groep commentators en andere leden van het Vlaamse Departement maken veelvuldig gebruik van het materieel.

B. — Litteraire en Dramatische Dienst

Grote zorg werd besteed aan de *dramatische uitzendingen*. Steeds werd er naar gestreefd hoorspelen (54) van hoge waarde te geven zonder hierbij de verscheidenheid uit het oog

te verliezen. In de loop van het tweede semester hebben wij de Vlaamse letterkundigen ertoe aangezet, oorspronkelijke hoorspelen te schrijven. In hetzelfde halfjaar hebben wij, gezien ons beperkt aantal dramatische krachten en de financiële moeilijkheden, geen hoorspelen in episodes meer gegeven. Wij stonden ook in voor *sketches*, voor bonte avonden en non-stops. Onze *montages* kenden weer een flink succes. Wij hebben er niet minder dan 36 uitgezonden. Ook de *radio-verhalen* (5) en *radio-feuilletons* (17) oogstten veel bijval. In onze rubrieken *Tien Minuten Poëzie* (23), *Proza uit de Wereldliteratuur* (22) en *Een Bladzijde uit het Levensboek van...* (21) brachten wij uitzendingen voor de literaire fijnproevers. Aan de andere kant hebben 18 Vlaamse auteurs voorgedragen uit eigen werk. De belangstelling voor onze *Vrije Radiotribune* (21) bleef zeer groot.

De *Vierkante Tafel*, die elke Donderdag gedurende 30 minuten werd verzorgd, werd na 27 Mei uit onze programma's gelicht. Aan onze *Ronde Tafel*, waarbij gediscussieerd werd over eeuwige en actuele vraagstukken, werd 10-maal plaatsgenomen. Met ons *Studentenkabaret « In de Uil »* kwamen wij 7-maal vóór de micro. De studenten van Leuven, Gent en Brussel wedijverden in humor, kennis en slagvaardigheid. Elke uitzending van onze *Kunstkeidoscoop* (25) bestond uit een interview met een kunstenaar, en korte flitsen met informatief karakter, zowel wat de actualiteit als wat de kunst in het algemeen betrof.

Elke week kregen onze luisteraars het *Uur voor de Vrouw*, en werden onze kleuters vergast op een *Kinderuur*. Elke Dinsdag, Woensdag en Donderdag bracht de *Schoolradio* hoorspelen, montages, actualiteiten, enz., en werd er naar gestreefd meer en meer de belangstelling van de leerkrachten en van de jeugd voor deze uitzendingen te winnen. Met het doel de populariteit van het N.I.R. te vergroten, de luisteraars meer ontspanning te brengen, het peil der amusementsprogramma's te verhogen, en een innige samenwerking tussen de Muziekdienst en de V.G.U. tot stand te brengen, werden drie nieuwe initiatieven genomen. De *Antenne zingt*, *Moderne Tijden* en *Muziek voor Verliefden*, veroverden aldus het hart van talrijke luisteraars.

In 1948 werden tal van interessante *lezingen* (127) ingeschreven, verjaardagen gevierd en *In Memoriams* gewijd aan bekende figuren. In de West-Europese Commentaar kwamen 10 sprekers aan het woord. Elke Zondag werden *Godsdienstige causeries* gehouden en elke maand *Protestantse causeries* en *Spreekbeurten over Lekenmoraal en Filosofie*. De *Cursussen in Engels en Frans* bleven behouden, er werden 264 boeken

besproken en er zijn 104 uitzendingen voor de Landbouwers geweest en 104 politieke tribunes.

C. — Programmasecretariaat en Audities

I. — Samenstelling der programma's.

De originele programma's van de Directie der Gesproken en der Muziekuitzendingen werden ineengevoegd, getypt, verbeterd en gedrukt. Vervolgens werden ze verzonden aan de diensten van het N.I.R., aan dag- en weekbladen in het binnenland (ter publicatie) en aan de buitenlandse radio-omroepen.

II. — Auteursrechten.

a) Na de uitvoering werden de programma's nauwkeurig geminuteerd (door de Vlaamse Regie) en door het Programmasecretariaat nagezien en aangevuld.

b) In de loop van dit jaar werd een aanvang gemaakt met het verzamelen van de titels, de namen van auteurs en uitvoerders, minutage, enz., van de werken die door het N.I.R. werden geregistreerd en uitgezonden. Deze verzamelde gegevens werden per trimester aan de SONDREM (Nationale Vereniging van de Mechanische Reproductierechten) overgemaakt.

III. — Muziekaudities.

Driehonderd acht en dertig kandidaten (personen en groepen) werden in de loop van 1948 tot een auditie opgeroepen; daarvan verschenen er 260. Voor de Nationale Omroep slaagden er 96 en voor de Gewestelijke Omroepen, 64; 100 slaagden niet.

IV. — Audities voor Voordracht en luisterspel.

Negentien kandidaten werden gedagvaard; daarvan slaagden er 2 voor voordracht en luisterspel en 1 voor luisterspel alleen. Er werden speciale auditieproeven ingericht tot het aanvullen van de kern van de dramatische groep.

MUZIEKUITZENDINGEN

Ernstige muziek.

Wat in een overzicht van onze activiteit dadelijk opvalt is de grote plaats die de *internationale relais* en de *lijnuitzendingen* in onze programma's innemen. Hiermede wordt de samenwerking tussen de verschillende radiostations onderling en het levend contact tussen het N.I.R. en de plaatselijke muzikale activiteit van ons land duidelijk geïllustreerd.

Onder de benaming « *Europese Concerten* » werden — wat de muziek betreft — in samenwerking programma's door Frankrijk, Luxemburg, Nederland, Engeland en België opgesteld, die telkens door de vijf landen werden gerelayerd. Het samenzangprogramma dat op Kerstdag door zeven landen werd verwezenlijkt was een topprestatie op het gebied der gemeenschappelijke uitzendingen.

In Mei heeft het N.I.R. zijn medewerking verleend aan een groots opgezet muzikfestival dat te Brussel, in het prachtig kader van het Paleis voor Schone Kunsten plaats had. Wij namen voor onze rekening de integrale uitvoering van Monteverdi's meesterwerk, *Orpheo*, en de vertolking van Mozart's *Requiem*. Te dezer gelegenheid mochten onze luisteraars de magistrale uitvoering van de IXe Symphonie van Beethoven horen in de dynamische interpretatie van Erich KLEIBER.

Onder de eerste uitvoeringen van Vlaamse werken, verwezenlijkt door onze orkesten, ons koor, liefhebberskoren en solisten, vermelden wij in het bijzonder de creatie van het *Marialeven* van Karel CANDAEL, terwijl *Hiawadha's Lied* van Marinus DE JONG enkele maanden later in een oratorium-bewerking vóór onze micro kwam.

Van de jongeren, Jef MAES en Victor LEGLEY, werden respectievelijk een *Pianoconcerto* en een *Muziek voor een Griekse Tragedie* gecreëerd.

Vermelden wij nog de eerste uitvoering van HERBERIG's *Sinfonia Breva*, van SARLY's bewerking voor koor en orkest van de *Oudnederlandse historische Volksliederen* en van PELEMANS' *Miles Gloriosus*.

Op internationaal gebied brachten wij, onder meer, de eerste uitvoering in ons land van *Orpheus* van STRAWINSKY, het *Pianoconcerto* van GHEDINI, het ballet *Marcyas* van DALLA-PICCOLA, *The Song of Songs* van Lucas FOSS en de *Symphonie* van Michael TIPPETT.

In het raam van deze mechanische reproductie dient gewezen op de N.I.R.-opnamen waarmede getracht wordt een leemte in de commerciële platen aan te vullen. Hier wordt vooral veel aandacht geschonken aan het oeuvre van onze Belgische toondichters.

Dienst « Lichte Muziek »

A. — Orkestprogramma's.

De dienst der lichte muziek beschikte in 1948 over drie eigen orkesten : het Omroeporkest, het Salonorkest en het Licht Orkest. (In werkelijkheid wordt het Omroeporkest gevormd door samenvoeging der twee andere.)

Het aantal concerten dat uitgezonden werd bedraagt :

voor het Omroeporkest : 131, vertegenwoordigend 100 programma-uren;

voor het Salonorkest : 68, vertegenwoordigend 33 u 50 programma-uren;

voor het Licht Orkest : 83, vertegenwoordigend 44 u 10 programma-uren.

In totaal was deze groep dus 178 uren op antenne.

Daarbij dienen gevoegd : 21 concerten, elk van 1 uur, die dit ensemble als kamerorkest voor de dienst der ernstige muziek gaf, wat zijn totaal aantal concerten op 303 brengt, met 199 uren programma.

Die programma's zijn van de meest verscheiden aard. De meest typische zijn :

Non Stop! Recht Door! een gevarieerd programma dat om de veertien dagen uitgezonden wordt en waaraan, in 1948, 72 kunstenaars en groepen, uit binnen- en buitenland, hun medewerking verleenden.

De Bonte Zondagavond : een stemmig, zeer verscheiden programma; dat om de veertien dagen doorgaat en waaraan 40 kunstenaars en groepen in 1948 medewerkten.

Het Populair Week-End : een programma dat 's Zaterdags de week besluit met graaggehoorde nummers en dat in 1948 beroep deed op 30 kunstenaars en groepen.

De Antenne zingt : een « Magazine voor Huis en Haard », dat een nieuwe formule in de aether bracht en verzorgd wordt in samenwerking met de Gesproken Uitzendingen.

De Operetten en Komische Opera's : 20 werden er in de loop van het jaar uitgezonden.

Casino-concerten : een programma dat de middenweg houdt tussen de ernstige muziek en de uitingen van het lichte genre. Er werd slechts einde 1948 mee begonnen, maar toch werden nog negen programma's dit jaar uitgezonden.

Daarbij dienen gevoegd de vele programma's, verzorgd door ensembles die niet in vaste dienst zijn, en wel :

Onderhoudende orkesten.	14	Musette-ensembles	3
Dansorkesten	7	Harmonies en fanfares ...	5
Zigeunerorkesten	3	Trio's	6

Hieraan dienen toegevoegd de vele fonoprogramma's waarin ook enkele vaste rubrieken regelmatig voorkomen. Het zijn : Deuntjes in de morgen; Tea-time music; Nachtconcert; Opera-en Bel-Canto-Concert; Voor de jazz-liefhebbers; Filmmuziek; Volksbal; Muziek voor verliefden; Moderne Tijden; Een brief van U, een plaat van ons, om er slechts enkele te noemen en die zich alle in een grote populariteit verheugen kunnen.

Dienst voor Pers en Luisteraars

Aantal Brieven van Luisteraars ontvangen en behandeld door de Dienst : 44.033, waaronder talrijke brieven vanwege of voor soldaten, overgemaakt aan de Belgische « Welfare ».

Concerten in de Studio : A) door het Symfonie-orkest : 20; B) kamermuziek : 10; C) lichte muziek : 27 (w.o. 5 Soldaten-avonden en 1 « Laat de Mensen zingen », in samenwerking met de V.A.R.A.). Voor deze concerten werden 14.470 uitnodigingen gedrukt en verzonden.

Concerten buiten de Studio : A) door het Symfonie-orkest te Leuven en te Gent; B) kamermuziek te Antwerpen, Gent, Leuven en Hilversum; C) Nonstop! Rechtdoor!-concerten te Gent, Tongeren, Anderlecht, Leuven, Halle en Brugge.

Radiotentoonstelling : Ook in 1948 heeft de Persdienst de deelneming van het N.I.R. verzorgd aan het XIIde Salon van de Radio en van aanverwante Industrieën in het Eeuwfeestpaleis. Daar, wegens omstandigheden, geen beroep kon gedaan worden op de medewerking van het Technisch Departement (Arch. Delsaut) werd door de Firma JANSSENS, naar onze aanwijzingen, een stand ontworpen en uitgevoerd.

Betrekkingen met de Pers : Gemiddeld worden per dag 15 artikels uit de dag- en weekbladen geknipt en onder kافت ter inzage overgemaakt aan alle betrokken directies van het N.I.R. Deze artikels zijn hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk gewijd aan het N.I.R. (in verband met de politiek, de radio-omroep-taks, de begroting en de uitzendingen van het N.I.R.) of zijn de artikels door de Persdienst aan de dagbladen gezonden om de aandacht te vestigen op onze belangwekkende programma's.

Uitgaven van het N.I.R. : De Persdienst heeft een beperkte reeks prentkaarten (de gevel, studio's I en IV van het N.I.R.) laten drukken. Deze kaarten worden te koop gesteld in het N.I.R.; de verkoop is gunstig.

« *De Radioweek* » : Begin Januari 1948 werden 32 bladzijden van het weekblad gedrukt op rotatiepers plus 8 bladzijden op platte pers. De verkoopprijs werd verlaagd : van 7 fr. 50 op 5 frank. Vanaf Juli werd het weekblad in zijn geheel (40 bladzijden) op de rotatiepers gedrukt.

Vlaamse gewestelijke omroepen

Dat de gewestelijke omroepen werkelijk populair zijn in het Vlaamse land, mocht blijken uit het verslag van vorig jaar. 1948 bracht een nieuwe vooruitgang : op 28 Maart werd de eerste uitzending van de gewestelijke omroep Limburg uit de noodstudio te Hasselt verzorgd.

Hulde dient gebracht aan de offervaardigheid en de ploeggeest van personeel en medewerkers, en aan de daadwerkelijke hulp, verstrekt door de leden der Raadgevende Culturele Comité's. Alhoewel de middelen die ter beschikking gesteld werden, zeer beperkt waren, en grote materiële moeilijkheden dienden overwonnen, werd er tijd noch moeite gespaard om het grote doel te bereiken : sympathieke uitzendingen verwezenlijken. In April dreigde het gebouw, waarin de gewestelijke omroep Antwerpen gehuisvest was, in te storten en onmiddellijke ontruiming was geboden. Op 1 Augustus 1948 kon een patriciërswooning betrokken worden op de Prins Albertlei, 8. te Berchem en de uitzendingen werden voortgezet met noodinstallaties. De ordening van dit gebouw zou dan verder ter hand genomen worden. De uitrusting van het gebouw te Hasselt is nog steeds zeer onvoldoende doch de voordelen van een onmiddellijk contact met de luisteraars en tal van medewerkers ter plaatse werden duchtig geëxploiteerd en de gewestelijke omroep Limburg behoort nu zeker tot één der meest geliefde omroepen van het Vlaamse land.

De kaders van het personeel werden in de verschillende omroepen aangevuld. Van 12 December 1948 werd de antenne van Brussel III gedurende 4 u. per dag te onzer beschikking gesteld; 8 uren per week werden toegewezen aan Gent en Kortrijk, 6 uren aan Antwerpen en Hasselt. De zendingen werden per week gebracht op 33 u. 1/2 voor Gent en Kortrijk, 33 u. 3/4 voor Antwerpen en 34 uren voor Hasselt. We geven hierna enkele bijzonderheden over de activiteit van elk der vier omroepen in 1948.

Antwerpen. — Golfengte : 200 m.

Tijdens het jaar 1948 werd een totaal van 2.314 uren uitgezonden, nl. 805 u. 1/4 eigen programma en 508 u. 3/4 overname.

Van April tot Augustus werd er beroep gedaan op lijnuitzendingen daar geen studio ter beschikking stond. Het aandeel der levende muziek werd hierdoor fel verminderd. Vanaf September was er opnieuw een kleine studio ter beschikking. Deze toestand had vooral zijn weerslag op de luisterspelen en op de muziekuitzendingen.

Nochtans werden zeer interessante programma's gebracht. Een bijzondere zorg werd besteed aan het toerisme en het leren kennen van het kunstpatrimonium der provincie. De concerten van moderne muziek in de zaal « Artes. » werden door een talrijk publiek regelmatig gevolgd en gewaardeerd.

Einde 1948 waren de uren van uitzending :

Zondag, van 17 tot 23 uur.

Maandag, Woensdag en Vrijdag, van 10 tot 15 uur.

Dinsdag, Donderdag en Zaterdag, van 17 u. 30 tot 23 uur.

Gent. — Golflengte : 204,8 m.

Gedurende het jaar 1948 werd in totaal gedurende 2.374 u. 1/4 uitgezonden waarvan 1.657 u. 3/4 eigen programma en 716 u. 1/2 overname.

Dat het contact met de luisteraars behouden blijft en de programma's in de smaak vallen, blijkt uit het groot aantal brieven, dat dit jaar de 15.000 benaderde.

Voor het woord wisselden de vaste rubrieken af met talrijke causeries, luisterspelen, ooggetuigeverslagen en actualiteiten. Onder de muziekprogramma's oogstten de radio-fantasia's en de operaprogramma's het meeste succes.

De uren van uitzending waren op 31 December 1948 :

Zondag, Dinsdag, Donderdag, Zaterdag, van 10 tot 13 uur en van 15 tot 17 uur.

Maandag, Woensdag, Vrijdag, van 17 uur tot 22 u. 15.

Gewestelijke Omroep Kortrijk. — Golflengte : 202,3 m.

In totaal werd gedurende 2.603 u. 1/2 uitgezonden, verdeeld over 1.264 u. 1/4 overname en 1.339 u. 1/4 eigen programma.

Gezien de beperkte middelen waarover de omroep beschikte, was het aandeel der levende muziek slechts gering. Nochtans werd grote aandacht gewijd aan de culturele gebeurtenissen in de provincie : 16 lijnuitzendingen van culturele gebeurtenissen werden verzekerd. Naast een tiental luisterspelen werden een vijftiental montage's ingelast.

Op 31 December 1948 werd als volgt uitgezonden :

Zondag, Dinsdag, Donderdag, Vrijdag, van 14 tot 19 uur.

Maandag, Woensdag, Zaterdag, van 10 tot 12 uur en van 19 uur tot 22 u. 1/4.

Hasselt. — Golfengte : 202,3 m.

Er werd gedurende 1.942 uren uitgezonden; daarvan waren er 1.209 uren eigen programma en 733 uren overname.

Niettegenstaande de lastige materiële voorwaarden werd er met veel geestdrift van wal gestoken. De eerste grote manifestatie was de 11 Juli-montage met een concert in de zaal « Onder de Toren ».

Interessante initiatieven werden genomen, deze groeiden uit tot programma's die nu reeds klassiek mogen genoemd worden :

« En 's avonds is het goed », « Het Hasselts praatje », « Limburgers in alle landen en werelddelen », « Quizz-programma's », enz.

Door het nauwer contact met de luisteraars verdriedubbelde de briefwisseling tegenover vorig jaar.

De uren van uitzending op 31 December 1948 zijn de volgende.:

Zondag, van 10 uur tot 12 u. 1/2 en van 19 uur tot 22 u. 1/4.

Maandag, Woensdag, Zaterdag, van 14 tot 19 uur.

Dinsdag, Donderdag en Vrijdag, van 10 tot 12 en van 19 uur tot 22 u. 1/4.

FRANSE UITZENDINGEN

GESPROKEN UITZENDINGEN

Dienst der Nieuwsberichten

Dagelijks : zes uitzendingen van de Nieuwsberichten (Zaterdag en Zondag zeven); te 19 u. 45, de Dagelijkse Actualiteit. Dagelijks twee uitzendingen van de agenda van de artistieke bedrijvigheid. Dagelijkse uitzendingen van berichten en kronieken in het Duits voor de Oostcantons.

Sport : sportieve reportages op Zondag. Die dag gaat eveneens het « Kwartiertje Sport » door, de Sport-Agenda op Vrijdag. Bij de grote sportreportages dienen vooral genoteerd : de Ronde van Frankrijk en de Olympiade te Londen.

Rechtstreekse reportages van belangrijke nationale gebeurtenissen, montages ter gelegenheid van zekere verjaardagen of belangrijke internationale gebeurtenissen. De debatten tussen de landen, die het Pact der Vijf ondertekenden, over de toekomst van Duitsland.

Kronieken : der oud-strijders, over het Marshall Plan, het Nationaal Fonds voor verzekering tegen Ziekte-Invaliditeit, over Toerisme en Raadgevingen aan de weggebruikers, over de Radio, de Koloniale Kroniek, het overzicht van de Belgische en buitenlandse pers.

Het praatje van André Guéry. « Le Billet du Jour » van Gustave Rosten. Interviews, mededelingen van de Regering.

Didactische Dienst

Gedurende het schooljaar : wekelijks drie uitzendingen van de schoolradio — sinds het laatste kwartaal moet de aandacht gevestigd worden op een initiatief : de opname van uitzendingen verwezenlijkt door de leerlingen der scholen en ter plaatse opgevoerd.

De wekelijkse uitzendingen van Radio-Universitaire.

De wekelijkse uitzendingen voor de landbouwers, de Tribune der handelaars en ambachtslieden, en Magazine voor de Vrouw.

Op Dinsdag, de Tribune der Jongeren.

Engelse en Nederlandse lessen en turnlessen.

Spreekbeurten over Philosophie en lekenmoraal door gespecialiseerde leraren van het hoger middelbaar onderwijs of universiteitsprofessoren.

De katholieke en protestantse spreekbeurten.

De Vrije Politieke en Syndicale Tribunes.

De culinaire raadgevingen van Gaston Clément.

Letterkundige Dienst

De toneelavonden op Donderdag : In het bijzonder dient vermeld te worden de radio-feuilleton « De drie Muskietiers »; de klassieke gala « De Burger-Edelman », van Molière, muziek van Lulli met de medewerking van Fernand Ledoux de 30ste herdenking van het overlijden van Edmond Rostand, waarin « Les Souvenirs de Madame Simone », een der eerste vertolkers van de Meester, opgenomen werd, en de eerste en volledige radio-uitzending van « Cyrano de Bergeras » met de medewerking van Pierre Dux, sociétaire honoraire van de Comédie Française, en Vera Korène, van de Comédie Française; de radio-creatie van « Jeanne d'Arc », het laatste werk van Maurice Maeterlinck, en tenslotte, de eerste uitzending van uit onze studio's van de laatste versie van « De Boodschap aan Maria » van Paul Claudel met inleiding van de grote schrijver gericht tot zijn Belgische vrienden.

Hoorspelen : 31 uitzendingen, waarvan belangrijke Belgische creaties : « Les Mollenard », van O. P. Gilbert; « Le Sens du Divin », van Maurice Lambilliotte, muziek van René Defosse; « La Passion », van Greban, bewerkt door Marianne André, muziek van Gaston Brenta; de creatie in België van « Icaros », van Theo Fleischman, muziek van Marcel Poot; « Jeu de Sainte Cécile », van Yves Lenoir, muziek van Rimbout.

Bijzondere litteraire uitzendingen : 13 uitzendingen gewijd aan hedendaagse Belgische schrijvers; 9 uitzendingen gewijd aan de schrijvers-oudstrijders, en voorgesteld door Maurice Gauchez; huldebetoon Châteaubriand, Francis Jammes en Guillaume Appollinaire, voordracht van gedichten; verscheidene montages, onder meer een belangrijke montage over « De Waalse Ziel », en tenslotte 250 uitzendingen van « Le quotidien de la Vie Intellectuelle », bevattend : berichten, kronieken, verslagen, interviews en actualiteiten.

Radio-Jeunesse : 40 uitzendingen van één uur, waarin onder meer opgenomen wordt : de uitzending van een origineel hoorspel, door Belgische auteurs geschreven voor de jeugd.
Eén openbare uitzending van Radio-Jeunesse te Namen.

MUZIEKUITZENDINGEN

Ernstige muziek

De grote Concerten : De Woensdagavond wordt iedere week voorbehouden aan een symphonisch concert. Bovendien heeft één- of tweemaal per maand op Zondagnamiddag of -avond een concert plaats. Dit Zondagsconcert streeft er naar zeer bevattelijk te zijn voor al de luisteraars en slechts reeds goed gekende werken aan te bieden. Tijdens het Woensdagconcert worden, benevens repertoriumwerken, die natuurlijk het talrijkst zijn, nieuwe werken, zowel Belgische als vreemde gegeven. Talrijke concerten (twee of drie per maand) waren openbaar en sommige werden door buitenlandse omroepen gelayeerd. 81 concerten werden in de loop van dit jaar door het Symphonie-Orkest gegeven (twee er van hadden plaats in het Paleis voor Schone Kunsten in het kader van het Brussels muziekfestival). Tevens moet de aandacht gevestigd worden op sommige relais, overgenomen van verschillende buitenlandse radiostations.

Kamermuziek : 26 concerten van kamermuziek — 36 verschillende uitvoeringen (door het snarenkwartet van de B.N.R.O. en andere Belgische of buitenlandse groepen) — 35 uitvoeringen door de koren — 7 kleine kamermuziekconcerten (opgevat als een inleiding tot de muziek, bevattelijk voor een groot aantal luisteraars). De bijzonderste kamermuziekuitvoeringen hadden plaats in het Maandagconcert en namen 45 minuten in beslag. De andere uitvoeringen gingen de 30 minuten niet te boven.

Recitals : De recitals worden over het algemeen geplaatst tussen 17 uur 30 en 19 uur 30. Zij hebben een gemiddelde duur van 15 tot 30 minuten. In het geheel hadden 106 uitvoeringen plaats : piano, viool, zang, enz.

Godsdienstige plechtigheden werden om de veertien dagen, afwisselend met de Vlaamse Uitzendingen, ter gelegenheid van de grote feesten en Zondagen uitgezonden (28 uitzendingen).

Gramfoonplatenmuziek neemt steeds in de muzikale programma's een belangrijke plaats in. Vermelden wij eveneens de reeksen *gecommentarieerde uitzendingen* (A la découverte de la musique — Chants et danses du Nouveau Monde, enz.).

Liefhebbersverenigingen : 29 uitzendingen voorbehouden aan volksmuziekmaatschappijen (harmonies, fanfares, koren).

De werken van 72 hedendaagse Belgische toondichters werden in de studio uitgevoerd; 71 werken werden gecreëerd ofwel voor de eerste maal in België uitgevoerd.

Lichte muziek

486 concerten werden door het Orchestre Radio gegeven (dagelijkse uitzendingen 's middags of 's avonds); een ruime plaats werd aan de Belgische toondichters voorbehouden, 41 concerten waren zelfs uitsluitend aan hun werken gewijd.

De belangrijkste uitzendingen zijn de « Radio-Variétés » op Vrijdagavond (38) tijdens dewelke de beste kunstenaars van de opera, het lied en de fantasie optraden. Vermelden wij in het bijzonder een rondreis in bezet Duitsland, een concert in de grote zaal van het Paleis voor Schone Kunsten te Brussel en een concert te Doornik en te Nijvel. Drie operetten werden in de studio uitgevoerd, 4 werden van uit schouwburgen uitgezonden en 6 van de Franse radio-omroep overgenomen.

Een vijftiental orkesten van buiten het Huis (stemmingsmuziek, rhythmische muziek, enz...) werden regelmatig aangeworven; tevens werden concerten van militaire muziek gegeven (Muziekkapel der Gidsen en der Luchtmacht).

Gedurende de wintermaanden had elke week een « Cabaret Montmartrois » plaats (29).

Tenslotte werd een wedstrijd voor de beste radio-interpretatie van het lied ingericht : deze bekwam een reusachtig succes in gans het land, daar er zich 905 mededingers aanboden.

* * *

47 concerten (ernstige en lichte muziek) werden door verscheidene buitenlandse omroepen gerelayerd.

* * *

Auditiedienst

Ingevolge de aanvragen van 682 kunstenaars werden 38 auditiezittingen ingericht, waarvan 17 in de provincie; zij werden gevolgd door 11 radiophonische audities. Tijdens deze zittingen boden zich 372 kunstenaars of groepen voor de jury aan,

59 kwamen in aanmerking voor aanwerving door de nationale omroep en 59 voor de gewestelijke omroepen.

De examens hadden betrekking tot de meest diverse genres : opera, oratoria, melodie, cabaret en lichte melodie, operette, Waals cabaret, klavier, snaarinstrumenten, blaasinstrumenten, kamermuziek, harmonica, kleine orkesten, harmonies en fanfares, koren.

Bij de gewone auditiearbeid voegde zich nog tijdens de laatste drie maanden de organisatie van de « Concours de la Chanson ». Om 905 aanvragen te beantwoorden werden 24 schiftingswedstrijden ingericht (waarvan 8 in de provincie), tijdens dewelke 752 kunstenaars gehoord werden; tijdens de 11 schiftingszittingen voor de micro voor de halve-finale en de finale werden 118 kunstenaars geauditieerd.

Administratief Bureau

Het Administratief Bureau heeft de opdracht de taak der culturele diensten van de gesproken en de muziekuitzendingen te vergemakkelijken, de coördinatie tussen de diensten te verzekeren en de verbinding met de centrale administratie, het technisch departement en de Vlaamse Uitzendingen tot stand te brengen.

Al de dactylographische arbeid, het sorteren en het verzenden van de briefwisseling, het opmaken van contracten, de toepassing van de sociale wetgeving, enz., de uitwerking van de lijsten voor de auteursrechten en hun berekening, het dagelijks bijhouden van het algemeen register der uitzendingen (studio's, repetities, balansen, relais, opnamen, programma's, ertelonen, enz...) worden door het Bureau uitgevoerd.

1. — Sectie gesproken Uitzendingen.

Secretariaat van de Directeur (3.783 brieven), diverse teksten (10.158 gestencileerde pagina's), 813 contracten, 482 diverse brieven, 972 dienstnota's, enz.

2. — Sectie Muziekuitzendingen.

Secretariaat van de Directeur en de Diensthoofden (2.477 brieven), diverse teksten (1.080 gestencileerde pagina's, 1.623 contracten, 1.430 programma's, 1.323 dienstnota's, diensttabels : koren, orkesten, begeleiders, modulators, enz.

3. — Sectie Programma's en Auteursrechten.

Coördinatie en dactylographie van voor-programma's en programma's voor 366 dagen, F. M.-programma's voor 183 da-

gen, alsmede het minuteren en het opmaken van de auteursrechten dezer programma's, maandelijks en jaarlijkse statistieken der uitzendingen, drukken der programma's (350 ex.), nazicht en distributie in de diensten van het N.I.R. en wekelijkse verzending naar de dagbladen en buitenlandse omroepen.

4. — Sectie Koerier (sortering en verzending).

Ontvangen brieven : 57.118; verzonden brieven : 29.243. Classement van 18.000 brieven. Economaat van het departement.

Dienst Pers en Luisteraars

Briefwisseling der luisteraars.

	1938	1947	1948
Ontvangen brieven	5.900	12.500	20.404
Gegeven antwoorden	2.000	6.000	7.177

De Pers en het N. I. R.

Tijdens 1948 gaf de activiteit van de Franse Uitzendingen van het N.I.R. aanleiding tot het publiceren van 329 gunstige en 173 ongunstige artikels — met inbegrip van de artikels die betrekking hadden tot het statuut en de begroting van de radio — en 180 documentatie- en inlichtingsartikels.

Openbare concerten in de studio.

Vijftig openbare concerten werden in de studio's van het Huis van het N.I.R. gegeven (studio's I en IV), 19.573 personen hebben aan de uitnodigingen gevolg gegeven.

Buitengewone avond.

Op 2 December, openbare uitvoering in studio I van *Cyrano de Bergerac*, van Edmond Rostand, met Pierre Dux en Vera Korène, van de Comédie Française.

Openbare concerten te Brussel.

In het kader van het Muziekfestival te Brussel werden in het Paleis voor Schone Kunsten twee concerten gegeven door het groot Symphonie-Orkest : op 14 April ten gunste van het Rode Kruis van België, op 28 April ten gunste van het Dispensarium der Kunstenaars.

Het Orchestre Radio heeft op 10 December zijn medewerking verleend aan een concert, ingericht in het Paleis voor Schone Kunsten, tijdens een der trekkingen van de Koloniale Loterij.

Openbare concerten in de Provincie.

Het Orchestre Radio trad op :

- te *Nijvel*, op 8 October, ten gunste van volgende neutrale werken : Nationaal Werk voor Kinderwelzijn (plaatselijke afdeling, Raadpleging Sinte Anna, Raadpleging Armand Solvay);
- te *Doornik*, op 3 December, ten gunste van het Rode Kruis van België (plaatselijke afdeling), het plaatselijk werk « L'Aide Discrète », het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn (plaatselijke afdeling).

Radiosalon.

Het N.I.R. heeft met succes deelgenomen aan het XIIe Salon van de Radio en aanverwante Industriën gehouden in het Eeuwfeestpaleis.

De verkoop van brochures, postkaarten en *Micro-Magazine* heeft in totaal meer dan 4.000 frank opgebracht.

Micro-Magazine.

De uitgave van *Micro-Magazine* werd normaal, met de steun van commerciële publiciteit, voortgezet en de kosten van de uitgave werden tot het minimum herleid.

Waalse gewestelijke omroepen

Het jaar 1948 werd gekenmerkt door de officiële inwijding op 2 October van de studio's te Bergen.

Sinds Januari wordt de uitzending van Omroep Luik van 12 tot 14 uur voorbehouden aan lijnuitzendingen van uit Verviers.

De Omroep Namen wijdt sinds 4 October dagelijks een kwartier van zijn programma aan Luxemburg.

De Omroep Namen betreurde in Januari het overlijden van het Hoofd van zijn studio, dhr. Charles Hubert, die door dhr. Edgard Maréchal vervangen werd. Dhr. Rassart, muziek-programmator te Luik, overleed in November.

Het relais-station te Marche nam op onderstaande dagen en uren volgende gewestelijke omroepen over :

Namen : van 17.30 tot 18.00 en van 18.30 tot 20.00 elke dag;
van 20.00 tot 23.00 op Donderdag, Vrijdag en Zaterdag.

Luik : van 20.00 tot 23.00 op Maandag en Woensdag.

Henegouwen : van 20.00 tot 23.00 op Zondag en Dinsdag.

De Raadgevende Culturele Comité's welke bij elke gewestelijke omroep ingesteld werden, hielden tijdens dit jaar zes vergaderingen.

A. — MUZIEKUITZENDINGEN.

	AANTAL PRESTATIES		
	HENE- GOUWEN (1)	LUIK (1)	NAMEN (1)
1. Orkesten	143	149	307
2. Recitals	111	85	138
3. Kamermuziek	4	6	4
4. Lyrische Uitzendingen	6	1	2
5. Harmonies, fanfares, koren ...	32	10	14
6. Cabaretten	48	32	25
7. Variété's	157	—	—
8. Gecommentarieerde platen ...	280	30	196
9. Uitzendingen	70	120	41
10. Allerlei	—	3	6

B. — LETTERKUNDIGE UITZENDINGEN.

	AANTAL PRESTATIES		
	HENE- GOUWEN	LUIK	NAMEN
1. Frans toneel	63	61	23
2. Hoorspelen, sketches	38	17	47
3. Waals toneel	38	56	29
4. Evocaties, fantasie	45	18	18
5. Reeksen	369	32	311
6. Variété's	43	—	—
7. Spreekbeurten	256	231	478
8. Uitzendingen	—	17	1

(1) In deze tabel werden slechts « levende » uitzendingen opgenomen. Bij deze tabel moet er voor elke gewestelijke omroep nog een groot aantal uitzendingen gewijd aan gramfoonplatenmuziek, in het algemeen lichte muziek, gevoegd worden.

C. — BERICHTGEVING — REPORTAGES.

	AANTAL PRESTATIES		
	HENE- GOUWEN (1)	LUIK (2)	NAMEN (3)
1. Reportages, montages	103	77	36
2. Interviews	79	37	50
3. Luikse landschappen	—	172	—

(1) « Radio-Courrier » (berichtgeving) alle dagen. Gewestelijke praatjes : Doornik : 51; Charleroi : 49; Centrum : 51; Bergen-Borinage : 53; Sport : 55.

(2) Gewestelijke nieuwsberichten dagelijks, behalve op Zondag.

(3) Elke Zondag sportuitslagen. Elke dag, behalve op Zondag het Luxemburgs halfuur (berichtgeving, spreekbeurten, muziek).

GEMEENSCHAPPELIJKE CULTURELE DIENSTEN

Werelduitzendingen

Secties Brussel en Leopoldstad.

MIDDELEN : 1948 was het jaar der bezuinigingen : de begroting werd van 24 tot 18 miljoen herleid, een deel van het personeel van Leopoldstad werd ontslagen, andere agenten werden in rang verlaagd of naar Brussel overgeplaatst. Deze bezuinigingen hadden tot doel de uitgaven voor 1949 tot 17 miljoen te herleiden. Dit doel werd bereikt. Het aantal « beams » gedictieerd van Brussel naar Leopoldstad werd verminderd; de captatiedienst der Belgische nieuwsberichten werd te Leo afgeschaft en vervangen door het perskabelsysteem. Alle uitzendingen naar Zuid-Amerika werden afgeschaft.

Tenslotte werd Radio Congo Belge, die tot op dat ogenblik door het N.I.R. beheerd werd, op 31 December 1948 aan dhr. Gouverneur-Generaal van Belgisch Kongo overgedragen. Deze mag met het oog op het geven van goede programma's voor de kolonialen op de volledige medewerking van de Dienst der Werelduitzendingen rekenen.

Prestaties. — Nieuwigheden.

1948 was evenwel ook het jaar der nieuwigheden. Te Leopoldstad werden de dagelijkse programma's, welke 10 uren in beslag namen gaande van 19 uur tot 5 uur, verzekerd door een groep redacteurs-omroepers bestaande uit twee (uitzonderlijk drie) agenten per uitzendingstaal.

Op het einde van het jaar zijn drie redacteurs uit Leopoldstad de staf te Brussel komen aanvullen. Hun terugkeer heeft het overnemen van een zeker gedeelte van het werk van Leo-

poldstad door de Sectie Brussel mogelijk gemaakt. Dit personeel heeft met geestdrift gewerkt, daar het zich bewust was van het belang der nieuwe initiatieven :

De aanneming van de naam « International Goodwill Station ».

Creatie van de « Colonial Talks ».

Instellen van de dubbele dagelijkse uitzending « Amongst Friends » (brieven van luisteraars of gramfoonplaten).

Creatie van het programma voor Belgische zeelieden, 1 u. 45 per dag, met familiegroeten voor twee schepen per week en de wekelijkse kroniek « Onder Ons » — « Entre Amis ».

Voorbereiding van een systeem voor de captatie en het uitzenden van berichten van zeelieden aan hun familie.

Voorbereiding van de ontworpen uitzending voor de missionarissen.

Creatie van de halfmaandelijke uitzending « Amongst Friends » in het Zweeds.

Dubbele speciale wekelijkse uitzendingen voor de amateurs korte-golf zenders (met de medewerking van verscheidene « DX-Clubs »).

Permanente wedstrijd van vragen en antwoorden over België (premie : brochure te Londen uitgegeven tijdens de oorlog over de geschiedenis en de activiteit van Zender Leopoldstad).

Wedstrijd op het einde van het jaar voor de mooiste, de meest originele, de best getekende Kerstkaarten en de Schoonste Kerstwens, enz... (premiën : werken over het Belgisch toerisme, door het Belgisch Commissariaat voor Toerisme aangeboden).

Voorbereiding van Belgische uitzendingen over buitenlandse omroepen.

Samenwerking met dhr. BAUDRY, die te Buenos-Ayres, in de « Radio Nacional » over een Belgisch kwartier beschikt.

UITSLAGEN

Men mag gerust beweren dat de Belgische berichtgeving, tijdens 1948, ondanks de inkrimping van de uitgaven, in ruime mate bij de buitenlandse luisteraars is doorgedrongen.

De briefwisseling door duizenden luisteraars gezonden aan het « International Goodwill Station » (soms eenvoudig gevolgd

door « Africa ») bewijst het land een onschatbare morele dienst. De luisteraars geven er zich rekenschap van dat zij aan een Belgische Omroep schrijven en honderden luisteraars beschouwen het « Goodwill Station » als « het beste gesproken programma » (wij geven hier hun oordeel en niet het onze).

Buiten de briefwisseling van zeelieden en hun familie (5 of 6 brieven per dag) en de collectieve kabels, ontvangen de Werelduitzendingen en het Station wekelijks van 125 tot 225 brieven. In deze briefwisseling nemen de Verenigde Staten, Canada, Scandinavië en Groot Brittannië de eerste plaats in; verder ontvangen wij nog talrijke brieven uit alle delen van de wereld. Het is merkwaardig dat een groot gedeelte van deze brieven komen van radio-redacteuren, omroepers, technici, publicisten, enz... of herkomstig zijn uit universitaire en onderwijsmilieu's.

Het is niet overdreven te verklaren dat Radio LEOPOLDSTAD België beter aan de wereld doet kennen en ons land aldus beter leert liefhebben.

STATISTIEKEN.

Werden in 1948 uitgezonden :

639 « Chroniques Belges » (spreekbeurten); 52 « Vie des Arts et Lettres »; 52 Kunst en Letteren; 94 Radiomontages; 79 actualiteiten, interviews en reportages; 52 « Semaine en Belgique »; 52 Week in België; 52 « Semaine sonore en Belgique »; 52 Klankbeelden uit België; 365 « Billet du Jour » — Dagspiegel; 78 Speciale uitzendingen van Het Schip van de Week, met 3.900 familiegroeten.

Beluisteringsdienst

De werking van de Beluisteringsdienst tijdens het jaar 1948 moet in twee wel onderscheiden periodes verdeeld worden.

1) De opzegging van het contract met Belga heeft bij het begin van het jaar zekere belangrijke, zo niet radicale, dan toch gevoelige wijzigingen in de werkmethodes genoodzaakt. Ten einde aan de redacties van de Dienst Nieuwsberichten in versneld tempo berichten te geven, werd de captatie der uitzendingen van de grote buitenlandse stations verhoogd ten nadele van de captatie van minder belangrijke stations waarvan het percentage belangrijke berichten te gering was om de aandacht, welke er aan besteed werd, te rechtvaardigen. De

overschrijving van de uitgesproken tendentieuze berichten, welke slechts als documentatie gebruikt werden, werd afgeschaft.

2) Nadat met het Agentschap Belga een nieuw contract gesloten werd, had de Beluisteringsdienst de rol van enige berichtgever niet meer te vervullen en stelde hij zich tot taak de Dienst Nieuwsberichten nieuws over te maken, waarvan hij zeker was de prioriteit te hebben (allerlei reportages).

De werking van de dienst heeft echter, wat de zuivere berichtgeving betreft, geringe veranderingen ondergaan. Er dient evenwel vermeld dat, met het oog op het uitschakelen van berichten welke slechts van plaatselijk belang zijn, een strengere keuze gedaan werd onder de persoverzichten. Dit werd evenwel vergoed door de captatie van een stijgend aantal commentaren, wat de mogelijkheid gaf de Belgische luisteraars nader voor te lichten in zake de reacties, welke zekere actuele gebeurtenissen in de wereld veroorzaken.

Er weze even herinnerd aan het overschrijven van zekere speciale kronieken, de dagelijkse mededeling van de waterstanden van de Rijn aan de dienst Nieuwsberichten, het overschrijven van de teksten van onze correspondent te New-York, alsook het regelmatig beluisteren van de uitzendingen van Radio Leopoldstad, ten einde de Dienst der Werelduitzendingen in de mogelijkheid te stellen toezicht op de uitzendingen uit te oefenen.

Om te besluiten vermelden wij nog dat de verslagen van de Beluisteringsdienst, op verzoek van de betrokken ministeries, dagelijks aan het Cabinet van de Eerste Minister en de Minister van Buitenlandse Zaken overgemaakt werden.

Ziehier enkele cijfers welke een overzicht geven van het werk dat tijdens het jaar 1948 gepresteerd werd :

16.070 verslagen werden aan de redacties overgemaakt, hetzij :

14.053 nieuwsberichten,

1.235 persoverzichten,

782 reportages en kronieken.

Muziekbibliotheek

Inventaris.

Orkestmaterieel : 12.490; melodieën-werken voor koren, met of zonder begeleiding : 4.917; toneelmaterieel : 18; zang- en klavierpartituren (opera, operette) : 2.597; toneellibretto's :

322; orkestpartituren : 1.828; voordracht : 37; documentatie : 62.

Waarde einde 1947 .....fr. 3.026.233,96

Waarde 20 December 1948 (ongeveer) .....fr. 3.290.000,—

Activiteit.

a) tijdens dit dienstjaar hebben wij volgend materieel geleverd : 588 aan het Symphonie Orkest, 4.296 aan het Orchestre Radio, 2.114 aan het Omroeporkest, 144 aan de Maandagconcerten, 123 aan het Kamerorkest, 523 aan de koren, 108 aan Radio-Luik, 67 aan Radio-Namen;

b) onze dienst nazicht der frequenties heeft 8.550 muziekwerken gecontroleerd;

c) het bijhouden van de boekhouding en het dagboek.

Beleggingen-huur.

Daar het krediet « beleggingen » slechts op het einde van het dienstjaar ter beschikking werd gesteld, zijn wij verplicht geweest zeker materieel, dat wij hadden kunnen aankopen, in huur te nemen. Wij hebben echter de werken van Vivaldi en een deel van de « Collection Expert » aangekocht.

Ten einde het hoofd te bieden aan de eisen van zekere uitgevers hebben wij de uitzending van verschillende werken moeten verzaken.

Catalogus.

Het opstellen van een catalogus zal slechts ernstig kunnen overwogen worden indien voldoende personeel ter beschikking gesteld wordt.

Lokalen.

Uitstekend maar te klein. Wij hebben aan het Coördinatiecomité een ontwerp voor het veranderen van de rekken overgemaakt.

Conclusie.

Uit dit bondig verslag valt een lichte aangroei van de beleggingen waar te nemen.

Ten einde het huidig artistiek peil te handhaven zou het evenwel wenselijk zijn dat onze bibliotheek over een ruimer begroting voor beleggingen zou beschikken.

Discotheek

In de loop van dit dienstjaar schafte de discotheek zich 6644 platen aan; zij ontving van verscheidene schenkers 582 nieuwe opnamen van klassieke en lichte muziek, waardoor het aantal commerciële wassen platen tot 44.996 aangroeide. Van dit aantal moeten 1.217 platen afgetrokken worden, welke wegens breken of slijtage uit het classement verwijderd werden (1946 - 47 - 48).

Aan de culturele diensten werden talrijke platen geleend voor het opmaken van hun gecommentarieerde uitzendingen, klankbeelden, enz...: Vlaamse uitzendingen ongeveer 4.500 en de Franse Uitzendingen ongeveer 3.000 platen.

Aan de Gewestelijke Omroepen werden voor de vereisten van hun diensten respectievelijk 1.788 platen aan de Waalse omroepen en 84 aan de Vlaamse omroepen verzonden. Wij gaven hun insgelijks nieuwigheden, welke wij van schenkers ontvingen; hetzij 157 platen aan de Vlaamse omroepen en 86 aan de Waalse omroepen.

De B.B.C. zond ons 423 platen met teksten en bibliografische documentatie.

Wij hebben 1.246 opnamen vernietigd, nadat de voorziene tijd voor de uitzending verstreken was (een groot deel van deze opnamen werden bij de Bevrijding gemaakt). De Waalse gewestelijke omroepen Bergen en Namen hebben hoorspelen en klankopnamen van de T.S. uitgezonden. Met het oog op het aanvullen van hun documentatie hebben de Franse en Vlaamse Muziekdiensten de meest belangrijke uitgezonden werken geregistreerd. De Discotheek heeft de titels van 1.048 N.I.R.-platen op steekkaarten gebracht.

Statistiek in verband met de brieven van Franstalige luisteraars : inlichtingen over merken en nummers van uitgezonden platen en allerlei : 496 platen lichte muziek door de luisteraars gevraagd (verzoeken om referaten) : 2.747; platen door de zieken gevraagd (Heure claire, verzoeken om referaten) : 689.

236 opnamen werden tijdens het dienstjaar gebroken en 210 licht geschonden platen werden aan het Sanatorium voor studenten te Eupen aangeboden.

De diensten van de Discotheek hebben tevens voor rekening van Radio Leopoldstad 1.746 platen aangekocht.

LETTERKUNDIGE BIBLIOTHEEK

Uitleenstatistiek 1948 :

	Aantal boeken	Ontle- ningen
0. Algemeenheden	533	342 (*)
1. Philosophie	80	21
2. Theologie	125	41
3. Sociologie, Recht	824	217
4. Philologie	230	55
5. Zuivere wetenschappen	70	19
6. Toegepaste wetenschappen	186	96
7. Kunst	281	157
78. Muziek	535	389
80. Literatuurgeschiedenis	151	189
81. Gedichten	485	236
82. Toneel	3.844	409
83. Romans	1.629	2.069
84. Essay's	388	142
85. Redevoeringen, voordrachten	75	36
88. Anthologieën	277	286
89. Oorlogsliteratuur	214	223
90. Geschiedenis	230	115
91. Aardrijkskunde	255	302
92. Biographie	792	790

Totalen : boeken 11.204.

Ontleningen	6.134
Ontleningen Wisselbibliotheken (Koninklijke Bibl., Con- servatorium, V. U. B., Ambassade Ver. Staten, British Council)	719
Handbibliotheken	95

6.948

Dagelijks gemiddelde : 23.

Aantal lezers : 425.

Tijdens het jaar 1948 hebben wij het eerste gestencileerd supplement van de catalogus afgewerkt. Dit supplement is evenals de catalogus decimaal ingedeeld met bijgevoegd alfabetisch register.

Wij hebben tevens de contrôle en de verdeling van alle tijdschriften verzorgd.

(*) Zijn niet in deze totalen begrepen, de opzoekingen ter plaatse.

TECHNISCH DEPARTEMENT

HOOFDSTUK I

Exploitatie - Directie

I. — GROEP LAAG-FREQUENTIE

a) Studio's.

De activiteit van de studio's van Brussel wordt in onderstaande tabel samengevat :

Zender	Wekelijks aantal programma-uren	
	Begin van het jaar	Einde van het jaar
Brussel (Fr.)	92 1/2	92 1/2
Brussel (Vl.)	98	98
Veltem (1)	21	—
Marche	5	5
Hasselt (2)	19	—
Ruiselede (3)	25	14 1/2
F. M.	17 1/2	17 1/2

(1) 11-7-1948, vermindering van het aantal zenduren van B. III van 21 tot 14.

12-12-1948, afschaffing van de uitzendingen voor B. III vanuit de studio's van Brussel.

(2) 18-3-1948, afschaffing van de uitzendingen voor Hasselt vanuit de studio's te Brussel.

(3) 15-3-1948, wijziging van het uurrooster en vermindering van het aantal zenduren van Ruiselede.

Onder de programma's welke een nauwkeurige technische voorbereiding vergden, vermelden wij 4 uitzendingen van « Gemeenschappelijke zang » :

- 13- 3-48 tussen Brussel (VI.) en Hilversum;
- 1- 5-48 tussen Brussel (Fr.), Hilversum, Kopenhagen en Londen;
- 31- 8-48 tussen Brussel, Davos, Londen, Kopenhagen en Hilversum;
- 25-12-48 Brussel (VI.), Hilversum, Kopenhagen, Stockholm, Oslo, Londen en Parijs zongen gemeenschappelijk.

b) Registraties.

De registraties op plaat lieten toe de volgende uitzendingen te verzorgen :

- a) de dagelijkse taallessen, turnlessen en talrijke actuele montages;
- b) de wekelijkse kronieken;
- c) uitgestelde uitzendingen van verscheidene orkesten;
- d) uitgestelde uitzendingen van montages bestemd voor Leopoldstad (boodschappen aan zeelieden);
- e) uitgestelde uitzendingen bestemd voor buitenlandse omroepstations.

De registraties op magnetische banden werden in hoofdzaak gedaan voor de uitzendingen op frequentie-modulatie (F.M.).

c) Reportages.

De sectie der reportages voerde in de loop van het jaar 1.430 reportages uit, onderverdeeld als volgt :

- 740 reportages, overgemaakt langs lijnen;
- 570 reportages, geregistreerd op platen door de opname-wagens;
- 120 reportages, geregistreerd op band met behulp van draagbare machines.

d) Alpha-lijnen.

De sectie van de alpha-lijnen centraliseert al de omschakelingen van de phonische lijnen komend van de studio's, de registreercellen, de reportages en de zenders.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de ruilprogramma's met het buitenland :

LANDEN	Programma's ontvangen uit het buitenland	Programma's overgemaakt naar het buitenland
Frankrijk	80	58
Groot-Brittannië ...	60	23
Nederland	53	22
Luxemburg	8	2
Zwitserland	7	3
Tsjecho-Slovakije..	—	3
Italië	4	3
Oostenrijk	3	—
Verenigde Staten (Conversaties in duplex).	—	12

Vermelden wij eveneens dat talrijke reportages in het buitenland gedaan werden, onder meer 50 voor de Ronde van Frankrijk, 18 voor de wielrennerskampioenschappen van Valkenburg en Amsterdam; 40 voor de Olympische Spelen in Engeland.

II. — GROEP HOOG-FREQUENTIE.

De nationale zenders zijn verdeeld in twee centra, gelegen te Veltem en te Aye. Aan de uitzendingen over de zender te Ruisbroek werd op 10 September 1948 een einde gemaakt.

Volgende tabel duidt het aantal zenduren van elk station aan en de totale duur van de storingen, uitgedrukt in per duizend van de zendtijd :

Zender	Plaats	Fre- quentie in kc/s	Ver- mogen in kW	Zend- uren	Duur der storingen p' duizend
Brus. (Fr.)	Veltem	620	20	4.275	0,45
Brus. (Vl.)	Veltem	932	20	4.483	0,35
Veltem	Veltem	1.285	5	2.806	0,15
Marche	Aye	868	10	4.793	4,7
Brus. (Reg.)	Ruisbroek	1.500	0,25	1.056	-

III. — GROEP LEIDING DER UITZENDINGEN.

Het hoofd van de Uitzendingen voert bestendig de contrôle uit van de programma's die naar de zenders worden gestuurd; zijn opdracht bestaat er onder meer in onmiddellijk elke moeilijkheid te voorkomen of te verhelpen.

IV. — DIENST DER BALANSEN.

In de loop van het jaar werden 2.200 balansen gemaakt : 900 voor de programma's van ernstige muziek, 1.250 voor de programma's van lichte muziek, 50 met betrekking tot hoorspelen en diverse uitzendingen.

V. — GROEP DER GEWESTELIJKE STUDIO'S.

Deze groep is belast met de exploitatie zowel van de studio's als de gewestelijke zenders.

De activiteit van deze omroepen is steeds groter geworden. Het zou ons echter te ver leiden voor elk dezer stations afzonderlijk een beschrijving van hun werkzaamheid te geven. Onderstaande tabel geeft een kort overzicht van de ligging en de activiteit der gewestelijke omroepen.

Ligging der studio's	Ligging van de zenders	Vermogen in kW	Frequentie in kc/s	Zenduren
Kortrijk	Vichte	0,25	1.483	2.603
Gent	Merelbeke	»	1.465	2.406
Antwerpen (a)	1) Edegem	»	1.465	2.314
	2) Antwerpen	»	»	»
Brussel (b)				
Hasselt	Hasselt	»	1.483	1.942
Luik	Luik	»	1.140	2.400
Namen (c)	1) Tamines	»	1.492	1.610
	2) Namen	»	»	»
Bergen	Houdeng	»	1.492	2.470

Enkele bijzonderheden.

Vermelden wij dat de gewestelijke omroepen zelf een groot aantal van de reportages of concerten uitvoeren; zij monteren zelf hoorspelen; de omroep Antwerpen verzekert tweemaal

(a) Van 1-1-1948 tot 12-4-1948, studio Sint-Niklaasplein, zender te Edegem;

Van 13-4-1948 tot 31-7-1948, studio en zender te Edegem;

Van 1-8-1948 tot 31-12-48, studio en zender te Antwerpen, Prins Albertlei;

(b) Van 1-1-1948 tot 22-2-1948, bijzondere uitzendingen vanuit de studio's van Brussel naar Hasselt;

Van 23-2-1948 tot 31-12-1948, uitzendingen vanuit de studio's van Hasselt;

(c) Van 1-1-1948 tot 23-2-1948, zender te Tamines;

Van 26-2-1948 tot 31-12-1948, zender te Namen.

per week de klankopname van de berichten bestemd voor de zeelieden, de studio's van Namen verzorgen regelmatig het Luxemburgs half-uurtje dat wordt uitgezonden door de zender Marche.

* * *

HOOFDSTUK II

Directie Studie en Radio-Electrisch Onderhoud

Deze Directie verzekert het normale onderhoud van de zenders en de radio-electrische installaties der studio's; tevens is zij belast met studies, het opmaken van ontwerpen, en het eventueel opstellen van de kohieren van de lasten met betrekking tot de nieuwe electriche installaties, welke bestemd zijn zowel voor de studio's als voor de zenders.

Deze Directie bestudeert eveneens de wijzigingen en verbeteringen aan te brengen aan het bestaande radio-electrisch materieel.

Vermelden wij onder de werken uitgevoerd door de Directie :

- de deelneming aan de werkzaamheden van de *Conférentie der Acht Landen*, vergaderd te Brussel met het oog op de voorbereiding van het Plan van Kopenhagen;
- de studies met betrekking tot de *televisie* en onder meer de deelneming aan de Internationale Conferentie te Zurich, tijdens September 1948;
- de *opstelling van het definitief kohier van de lasten voor de Grote Zenders op gemiddelde golven en korte golven van het nieuw nationaal centrum te Waver-Tombeek*.

Dit kohier van de lasten werd de 24ste Augustus 1948 naar de gespecialiseerde firma's gezonden.

Het omvat de levering voor het zendcentrum te Waver-Tombeek van :

- 2 zenders op gemiddelde golven met een antenne-vermogen van 150 kW;
- 1 zender op korte golven met een antenne-vermogen van 100 kW;
- 1 geïnstalleerd stel reserve-elementen, dat in zijn geheel een reservezender uitmaakt.

Als basis van de algemene opvatting van het centrum geldt de beperking tot het uiterste van de storingen in de uitzendingen. Hiervoor werd elke hoofdzender voorzien van een noodzender van 20 kW, welke steeds klaar staat om in werking te treden.

Ingeval van storing op het net kunnen de 20 kW zenders gevoed worden door een Diesel-motorgenerator.

Het geheel der grote zenders bestaat uit :

- 2 stuur- en contrôletafels, een voor de zenders op gemiddelde golven, een voor de zenders op korte golven;
- 6 omwisselbare gelijkrichters;
- 4 identieke modulatoren;
- 2 H.F.-versterkers voor gemiddelde golven;
- 2 H.F.-versterkers voor korte golven.

Dit systeem geeft een gevoelige besparing zowel wat betreft de kosten van de eerste installatie als wat betreft de normale exploitatie-uitgaven.

Deze zenders voeden de volgende antennes :

- voor elk der twee zenders op gemiddelde golven, een stralende halve-golfmast van het « anti-fading » type, een reservemast van 90 meter die door elk van de twee zenders kan gevoed worden. Deze drie masten zijn getuid en aan de basis geïsoleerd;
- voor de korte golfzender en de dienst naar de Kolonie, twee gordijnantennes en twee ruitantennes gericht naar Belgisch-Kongo.

I. — GROEP HOOGFREQUENTIE.

Deze groep verzekert het onderhoud van de drie zenders te Veltem, deze van Aye, en de gewestelijke zenders van Kortrijk, Gent, Antwerpen, Hasselt, Luik, Namen en Bergen. Daarbij komt nog de ultra-korte-golfzender met frequentie modulatie (F.M.), welke zich in de toren bevindt van het gebouw van het N.I.R., Eugeen Flageyplan.

Vermelden wij enkele werken uitgevoerd aan de *nationale zenders* :

- voor de Zenders Brussel (Vl.) en Brussel (Fr.) : hernieuwing der aanpassingskringen tussen feeder en antenne, der lichtbakens en der aardverbindingen;
- modernisering van de L.F.-versterkingsapparatuur der drie zenders te Veltem;
- uitvoering van een gecentraliseerde contrôle dezer drie zenders.

Voor de *gewestelijke zenders* vermelden wij het volgende :

- te Namen : verbetering van de gelijkrichters, stabilisatie met quartzoscillator;

- te Luik : herkabeling van de reservezender, wijziging van de modulatietrapp;
- te Houdeng : verbetering van de L.F.-installatie;
- te Aye : montering van een raam voor voorversterkers en meettoestellen;
- te Antwerpen : installatie van een zender van 250 W in het gebouw van de Prins Albertlei; verbetering van de antenne;
- te Hasselt : wijziging van de modulatietrapp.

De installatie van de zender met frequentie-modulatie werd vervolledigd.

De *hoogfrequent-laboratoria* van Brussel en Veltem voerden o.m. de volgende metingen uit :

- interferentie proefnemingen tussen de amplitude gemoduleerde uitzendingen en de uitzendingen met frequentie-modulatie;
- vaststellen van de draagwijdte van de zender met frequentie-modulatie rond de steden Gent, Antwerpen, Houdeng en Namen.

Proefnemingen werden gedaan inzake uitzendingen op amplitude-modulatie op een golflengte van 3 meter.

De constructie van een « hoog-frequent »-wagen werd aangevat; dit voertuig zal twee bestemmingen hebben :

- a) de snelle herstelling van storingen in de gewestelijke zenders;
- b) contrôle van de ontvangst der verschillende zenders in hun dienstzone.

II. — GROEP LAAGFREQUENTIE

Registratie.

Een derde registratiecabine op platen, uitgerust met 4 machines, een tweede magnetische registratiecabine, eveneens uitgerust met 4 machines, werden geïnstalleerd en ter beschikking van de exploitatie gesteld. Een magnetische registratie- en weergave-installatie vulde het materieel van het registratie-contrôlelokaal aan. Samengevat, werd het N.I.R. tijdens 1948 verrijkt met 4 registratietoestellen op platen en 5 op magnetofoonband.

Het laagfrequentgedeelte van twee nieuwe registratiewagens werd gemonteerd.

Er werden proefnemingen gedaan met verschillende draagbare magnetische registratiemachines. Sommige werden omgevormd met het oog op hun aanpassing aan de eisen van de radio-omroep.

Nieuwe platen met zeer dicht bij elkaar liggende groeven en met een lange speelduur verschenen op de Amerikaanse markt; deze platen, welke « Micro groove » of « Long playing records » genoemd worden, draaien met een snelheid van $33 \frac{1}{3}$ toeren per minuut. Zij laten toe dat lange werken gespeeld worden zonder platenverwisseling. Het vergt nochtans bijzonder materieel, daar de druk van de naald uiterst licht moet zijn. Deze platen werden aan proefnemingen onderworpen.

Diverse Installaties te Brussel.

Ten einde de wederuitzending van de gewestelijke programma's mogelijk te maken werd een uitrusting voor de overschakeling geïnstalleerd.

Toestellen welke de beluistering van de platen vóór de uitzending vergemakkelijken werden in de draaitafels ingewerkt.

Het ontwerp van een reportage-versterker werd voltooid en aan de exploitatie geleverd.

Talrijke metingen van telefoonlijnen werden uitgevoerd ten einde hun karakteristieken te verbeteren.

Gewestelijke omroepen.

Wij vermelden :

- de voorlopige installatie van het phonisch gedeelte der studio's van Antwerpen, Prins Albertlei.
- het geheel van de studio's te Namen werd herzien.

Acoustiek.

In studio IV (15.000 m^3) werden proefnemingen gedaan, welke geleid hebben tot de verbetering van de acoustiek. In studio VI werden eveneens metingen gedaan, de interpretatie van de maatregelen zal toelaten deze studio, evenals andere studio's van het Huis, te verbeteren.

HOOFDSTUK III

Installatie - Directie

De Installatie-Directie is belast met :

- de uitvoering van werken, zowel wat betreft het gebouw als de elektrische of de mechanische installaties;
- het onderhoud van deze installaties.

De Installatie-Directie is onderverdeeld in zes secties :

- 1) sectie gebouw;
- 2) sectie vervoer;
- 3) sectie tekenbureau;
- 4) sectie werkhuis;
- 5) sectie elektrische installaties;
- 6) sectie der algemene diensten :
  - a) elektrische centrale,
  - b) klimaatregeling,
  - c) verwarming.

Bijzondere werken uitgevoerd door deze Directie :

Gebouw te Elsene.

- Nazicht van de toestellen voor bescherming tegen brandgevaar;
- Herziening van de schikkingen welke getroffen werden om de veiligheid van het publiek in de studio's te waarborgen;
- Bouw van een lokaal bestemd voor de Sociale Dienst;
- Vernieuwing van de geluiddempende vloeren in de gangen;
- Inrichting van een lokaal voor telescriptors;
- Veranderingswerken van studio 4;
- Het in orde brengen van de installatie van de Mess en plaatsing van nieuwe toestellen;
- Installatie van twee bijkomende fonotafels in het technisch lokaal van studio 19;
- Studio 19 en de daarbij horende modulatie werden voorzien van elektrische verwarmingstoestellen met thermostatische regeling;
- Zekere lokalen en gangen met sierverlichting werden gewijzigd ten einde het gebruik van gestandaardiseerde verlichtingsapparaten mogelijk te maken;
- In de modulaties nrs 14 en 15 werden twee telescriptors geïnstalleerd;
- De luchtcompressoren van de hoogspanningsstroomverbrekers van de elektrische centrale werden nagezien;
- Acht en dertig fonotafels werden volledig nagezien en gewijzigd;
- Voor 10 registratietoestellen op platen werd een systeem voor het opzuigen van de afval in dienst gesteld.

Nieuwe opnamewagens.

Twee nieuwe opnamewagens werden in dienst gesteld. De eerste op 27 Juli 1948 en de tweede op 16 December 1948. Deze wagens zijn beide uitgerust met 4 registratietoestellen op platen. Een batterij accumulatoren en een overschakelaar maken het mogelijk opnamen te doen, zelfs op plaatsen welke niet voorzien zijn van een sector op wisselstroom. De opname-toestellen bevinden zich in de wagen en zijn onverplaatsbaar. Tussen de reporter, die bij de micro staat, en de technicus, die de toestellen bedient, bestaat een volledig signaal- en verbindingsstelsel.

De chassis der wagens werden voorzien van een stutten-systeem, wat de goede stabiliteit van de toestellen tijdens de registraties verzekert. De machines welke de platen snijden kunnen door bijzondere toestellen in horizontale ligging gebracht worden. De verbindingen tussen het voertuig en de plaats waar de klankopname gedaan wordt, kunnen spoedig tot stand gebracht worden door op klossen gewonden kabels.

Nationale zenders.

Opstelling van de kohieren van de lasten en toezicht op de herstellingswerken van de gebouwen te Veltem.

Deze onderneming omvat onder meer de verandering van het dak van het gebouw, het waterdicht maken van de buitenwanden, diverse herstellingen van de deur- en vensteromlijstingen en het terug in goede staat brengen van de woning van het hoofd van de zender.

- Verandering van de waterdistributie : vervanging van de vergaarbakken door een zuigpomp;
- Installatie van een koelstelsel voor de hulpgroepen;
- Installatie van een reservoir en een pomp voor de brandstofvoorziening der Diesel- en benzinemotoren;
- Een hulp-Dieselmotor van 45 kVA werd te Veltem geïnstalleerd. Deze motor-generatorgroep zal het mogelijk maken de uitzendingen van Brussel (Fr.) op beperkte kracht voort te zetten ingeval zich een defect voordoet op het voedingsnet;
- Ten einde te voldoen aan de voorschriften in zake luchtvaart, werden de lichtbakens der zendmasten te Veltem veranderd;
- Te Aye werd een hulp-Diesel met een kracht van 22 kW geïnstalleerd. Deze groep biedt de mogelijkheid de uitzendingen met beperkte kracht voort te zetten ingeval van electriciteitsdefect.

Studio's en gewestelijke zenders.

De zender van de omroep Namen werd van Tamines naar Namen overgebracht.

De studio's van Antwerpen werden overgebracht van het Sint-Niklaasplein naar de Prins Albertlei, waar zij voorlopig ingericht werden. De plannen, opmetingen en kohieren van de lasten werden opgemaakt met het oog op de veranderingswerken van het gebouw gelegen Prins Albertlaan, waar de nieuwe studio's van Antwerpen ondergebracht worden.

Ten einde de verschillende gewestelijke studio's uit te rusten werden telefoonborden van 10 lijnen met handomschakeling gebouwd. Twee dezer werden te Bergen en te Gent geïnstalleerd.

Toekomstig nationaal omroepcentrum der grote zenders te Waver-Tombeek.

Er werd een begin gemaakt met de voorbereidende studie van een ontwerp van het gebouw waar de twee zenders van 150 kW op gemiddelde golflengte en de zender van 100 kW op korte golflengte zullen ondergebracht worden.

Directie van het Secretariaat van het Instituut

Afdeling Secretariaat.

DE Afdeling Secretariaat organiseerde tijdens het jaar 1948, 135 vergaderingen, hetzij 1 vergadering per 2 werkdagen. Er werden 68 vergaderingen van de Organen van Beheer ingericht en 61 vergaderingen van Paritaire Commissies en sub-commissies.

In het raam van zijn verbindingsactiviteit met de vakverenigingen van het personeel organiseerde het Secretariaat in 1948, 11 gesprekken van de Directeurs-Generaal met de afgevaardigden van de erkende vakverenigingen.

Het Secretariaat heeft insgelijks voor de Organen van Beheer en de Paritaire Commissies talrijke principiële-kwesties bestudeerd.

Juridische Dienst.

Buiten de behandeling van de geschillen welke zich dagelijks voordoen heeft de Juridische Dienst een Koninklijk Besluit voorbereid met het oog op de onteigening van het terrein, nodig voor de bouw van het nieuwe omroepcentrum te Waver. Met de uitvoering van dit Koninklijk Besluit werd een aanvang gemaakt door bemiddeling van het Comité voor aankoop van onroerende goederen voor rekening van de Staat.

Er dient genoteerd dat de eis van de B.I.E.M., met betrekking tot het gebruik van commerciële platen in de uitzendingen van het Instituut, afgewezen werd.

Wat de verzekeringen betreft, werden de risico's « burgerlijke verantwoordelijkheid » met betrekking tot de installaties te Leopoldstad verzekerd; de waarde van de gebouwen door het Instituut bezet werd herzien met betrekking tot de brandverzekering.

Dienst van de Buitenlandse Betrekkingen.

De Dienst is regelmatig in betrekking met een twintigtal buitenlandse omroepverenigingen.

Tijdens het afgelopen jaar werden 169 relais verwezenlijkt : 101 programma's van ons Instituut werden door andere stations overgenomen. Het N.I.R. relayeerde 64 uitzendingen van buitenlandse omroepen.

Uitwisseling van programma's : 143 muziekprogramma's en 26 gesproken programma's van buitenlandse stations werden door ons Instituut uitgezonden.

De Belgische Omroep heeft 34 programma's voor buitenlandse omroepen geregistreerd.

Het N.I.R. heeft 138 maal de hulp van buitenlandse omroepstations bekomen en heeft zijn technische installaties 72 maal ter beschikking van buitenlandse reporters gesteld.

Sociale Dienst.

De Sociale Dienst heeft tijdens het jaar 1948 zijn activiteit van 1947 voortgezet en uitgebreid.

Medisch-sociaal dispensarium : Op 1 Januari werd een tweede verpleegster aangeworven; dit liet toe de dienst bestendig van 8 tot 22 uur te verzekeren. Twee geneesheren houden in het dispensarium elk vier raadplegingen per week.

Eigenlijke Sociale Dienst : Ten einde het hoofd te bieden aan uitzonderlijke toestanden werden leningen toegestaan en hulp verstrekt. Alle dagen vragen leden van het personeel raad en advies over de meest uiteenlopende onderwerpen. De families welke door ziekte of sterfgeval beproefd zijn, worden regelmatig bezocht. Er worden fiches bijgehouden welke toelaten de ontwikkeling van de sociale wetgeving te volgen. Een vade-mecum licht het personeel in over zijn rechten en plichten.

Mess : Verstrekt verder warme maaltijden en wordt druk bezocht.

Beheercomité : Sinds 1 Augustus staat de Sociale Dienst onder het toezicht van een paritair Beheercomité.

Administratieve Directie

Tijdens het jaar 1948 werd geen enkele wijziging gebracht aan de bevoegdheden van de administratieve directie. Haar werkzaamheden worden volgens hun aard verdeeld onder :

- I. — De Dienst van het Personeel.
- II. — De Algemene Diensten.
- III. — Het Aankoopbureau.
- IV. — De Dienst van de Boekhouding.

De gedane inspanningen beoogden de rationalisatie van de werkmethodes. De omstandigheden hebben echter niet toegelaten dit doel te bereiken daar wij met hetzelfde personeel bestendig het hoofd moesten bieden aan nieuwe opdrachten.

Zoals in 1947 hebben de talrijke wijzigingen van de weddeschalen en de wettelijke bepalingen in zake Maatschappelijke Zekerheid, alsmede de invoering van nieuwe bepalingen op dit gebied, in aanzienlijke mate de Dienst van het Personeel en de Dienst Boekhouding in beslag genomen.

DIENT VAN HET PERSONEEL.

De werkzaamheden van deze dienst worden, volgens hun aard, in vier secties verdeeld :

Administratieve Sectie.

Deze sectie is belast met het uitvoeren van de beslissingen van de organen van Beheer. Zij houdt de individuele dossiers bij van het personeel, stelt de contracten op, ziet de nota's der verplaatsingskosten na, stelt geregeld alle statistieken op in verband met de statutaire verloven, de verloven wegens ziekte of de arbeidsongevallen.

Sectie « Wedden en lonen ».

Deze dienst betaalde in 1948 :

wedden	fr. 84.874.778,45
lonen	4.371.200,20
aanvullende kindertoelagen	783.978,—
	<hr/>
totaal	fr. 90.029.956,65

De belastingen afgehouden aan de bron en overgemaakt aan de Schatkist bedragen : fr. 7.578.491,80.

Sectie « Erelonen ».

Het personeel van deze sectie berekent de netto bezoldigingen van de vrije medewerkers voor hun artistieke medewerking aan de gesproken en muziekuitzendingen.

De sectie stelde 9.715 contracten voor de Franse uitzendingen op en 8.528 contracten voor de Vlaamse uitzendingen; de uitbetaalde erelonen bereikten respectievelijk een bedrag van fr. 5.143.217,05 en fr. 5.222.350,80. De belastingen aan de

bron afgehouden en aan de Schatkist overgemaakt bedroegen voor het geheel fr. 487.742,55.

Sectie « Examens ».

Deze sectie ontving 1.057 aanvragen voor het bekomen van een betrekking.

Zij organiseerde 29 aanwervings- en bevorderingsexamens. 475 kandidaten werden uitgenodigd, 293 gaven gevolg aan deze uitnodigingen en 142 slaagden in de examens.

Sectie « Sociale Wetten ».

Deze sectie is belast met de toepassing van de wettelijke bepalingen in zake maatschappelijke zekerheid zowel voor het vast en tijdelijk kader als voor de losse medewerkers, evenals met de bijzondere reglementen vastgelegd door de Organen van Beheer.

Maatschappelijke zekerheid : De bijdragen verschuldigd krachtens de wet op de maatschappelijke zekerheid der werknemers bedragen 11.094.164 frank, waarvan 8.177.525 frank gestort werden aan de Nationale Dienst der Maatschappelijke Zekerheid en 2.916.639 frank aan verscheidene organismen, in uitvoering van de wet op de verzekering met het oog op het ouderdomspensioen en de vroegtijdige dood.

Op de pensioenkaarten der arbeiders werden voor 29.563 frank pensioenzegels aangebracht.

Geboortetoeelagen : Aan leden van het personeel werd uit dien hoofde een bedrag van 81.000 frank uitbetaald.

Supplementaire zegels : Door deze sectie werden ongeveer 22.000 supplementaire rantsoenzegels uitgedeeld voor zeer zwaar, zwaar en normaal werk.

Compensatievergoedingen : Deze vergoedingen werden verder toegekend tot in de maand Mei; op dat ogenblik werden ze afgeschaft.

Arbeidsongevallen : Er werden 27 arbeidsongevallen opgetekend, waarvan slechts één tamelijk ernstig, dat op de weg naar het werk gebeurde.

De verzekeringspremiën berekend op het geheel der wedden en erelonen, vermeerderd met een gedeelte van de bijdragen aan de N.D.M.Z., hetzij fr. 101.398.367,45, bedragen fr. 547.085.60.

Algemene Diensten

De bevoegheden van deze dienst omvatten :

1. — **Secretariaat** (vertalingen - démarches - dactylographie en stencils, postdienst, classement - archief).

Deze afdeling beschikt over een *gespecialiseerde vertaalster*, belast met het vertalen uit het Frans in het Nederlands en omgekeerd van de documenten en processen-verbaal van de organen van het beheer.

De *démarches* hebben vooral betrekking op de formaliteiten voor de collectieve of individuele verplaatsingen naar het buitenland en op de arbeidsvergunningen voor buitenlandse kunstenaars.

Er werden 30.890 *stencils* afgedrukt, 1.534.300 bladen duplicatuurpapier, 66.290 bladen gekleurd papier en 14.120 bladen schrijfpapier gebruikt. De bedienden belast met het afdrucken van de stencils hebben 22.215 brochures ingebonden.

De *postdienst* ontving, sorteerde en bezorgde aan de verschillende diensten 113.972 brieven. Verder nog een aantal dagbladen en tijdschriften welke wij regelmatig ontvangen ingevolge onze 476 abonnementen. De frankering van 163.537 brieven kostte fr. 219.971,85.

2. — **Gebouw** (politie, bewaking, telefoon en onderhoud).

Er waren 6.236 audiëntieaanvragen, 26.669 concert-bezoekers en 5.042 aanwezigen bij de uitzendingen. Het aantal bezoekers dat aan de geleide bezoeken deelnam bedroeg 22.606.

De telefonisten ontvingen 148.980 telefoongesprekken en vroegen er 5.513 aan. Ze maakten de tekst van 1.128 telegrammen telefonisch over.

3. — **Algemeen Economaat en Magazijnen.**

Deze afdeling hield verder de inventarissen bij van het mobiliair. Deze inventarissen laten een bestendige contrôle van het bestaande mobiliair toe, daar zij opgemaakt zijn per lokaal en per soort.

Er werden 274 voorwerpen ontvangen en 597 stuks mobiliair overgeplaatst.

Het Aankoopbureau

Alle bestellingen worden door bemiddeling van het Aankoopbureau aan de leveranciers overgemaakt.

Van het ogenblik af dat de vragen voor aankoop door de diensthoofden opgemaakt zijn, stelt het Aankoopbureau de

prijsaanvragen op, doet beroep op de concurrentie, stelt de bestelbonnen op en controleert alle verrichtingen welke hierop volgen. Hetzelfde bureau voert al het werk uit voor verhuringen, opeisingen van diensten, vragen voor aanbiedingen en documentatie. In dringende gevallen belast het zich met het laten afhalen van de waren bij de leverancier. Trouwens, het bureau doet alle verzendingen van het N.I.R. inclus de retourzendingen en bevoorrading van de gewestelijke omroepen, en van het station Leopoldstad.

Door bemiddeling van het Aankoopbureau werden voor een som van fr. 23.472.193,28 bestellingen gedaan. Het opmaken van 13.181 documenten was noodzakelijk.

De Dienst van de Boekhouding

Buiten zijn normale opdracht, het boeken en het inschrijven van de financiële bewerkingen, zette de Dienst van de Boekhouding gedurende 1948 zijn buitengewone werkzaamheden voort. Deze omvatten : de liquidatie van het oorlogsbeheer, het nazicht en het herstel van de boekhouding van de B.N.R.O. (Belgische Nationale Radio-Omroep), te Londen gedurende de vijandelijkheden opgericht, het opmaken van de netto activa van dit organisme met het doel dit in de boekhouding op te nemen, het opmaken van de oorlogsschade, waarvoor in de loop van het dienstjaar een vergoeding ten bedrage van 3.419.000 frank bekomen werd.

1. — Financiële sectie.

10.869 rechtvaardigingsstukken, inkomsten en uitgaven, werden in het kasboek ingeschreven. Geldsommen ten bedrage van ongeveer 93.000.000 frank werden behandeld.

Voor de bewerkingen gedaan door bemiddeling van de Postchekdienst moesten ongeveer 15.000 inschrijvingen gedaan worden en 18.000 assignaties en 6.300 cheques en wissels gemaakt worden.

2. — Sectie « Rekening-courant ».

1.060 rekeningen-courant moesten geopend worden ten einde de toestand van derden ten overstaan van het N.I.R. te kunnen volgen. Er werden 20.660 verrichtingen gedaan.

3. — Sectie Magazijnen, koopprijzen en inventarissen.

De boekhouding van de verschillende magazijnen wordt gedaan volgens de methode van de permanente inventaris. Voor de technische magazijnen werden 22.020 verrichtingen en voor de andere magazijnen ongeveer 20.000 verrichtingen opgetekend.

4. — Sectie Centralisatie.

In deze sectie worden al de gegevens verzameld of opge-
maakt door de andere secties gecentraliseerd; dit laat toe de
jaarlijkse eindrekeningen, welke aan onderhavig verslag toege-
voegd zijn, op te maken.

BALANS OP 31 DECEMBER 1948

N.I.R. EN WERELDUITZENDINGEN

Activa

I. — Vastgelegde middelen.

1. Installaties te Veltem

10. Terrein . . . . . fr.	125,953.88	
Afschrijving	125,953.88	

11. Gebouw en mobilaair . . .	2,298,539.07	
Afschrijving	2,298,539.07	

12. Oude zender en materieel.	5,880,522.18	
Afschrijving	5,880,522.18	

13. Nieuw materieel	19,325.10	
Afschrijving	19,325.10	

14. Nieuwe zenders :		
2 Kw. zender	1,055,918.69	
5 Kw. zender	120,138.29	
20 Kw. zender	2,711,384.81	
F. M. zender	988,409.30	
	4,875,851.09	
Afschrijving	4,875,851.09	

2. Installaties te Ruiselede

5 Kw. zender	1,664,450.87	
Afschrijving	1,664,450.87	

3. Installaties te Elsene

30. Terrein		7,918,976.54
-----------------------	--	--------------

31. Gebouw	44,539,419.98	
Afschrijving	30,902,902.92	

13,636,517.06

32. Mobilaair voor gebouw . . .	2,137,761.19	
Afschrijving	2,137,761.19	

33. Mobilaair en kantoomater. . .	3,306,425.93	
Afschrijving	3,306,425.93	

34. Electriche centrale. Versterkerscentrale, telefooninstallatie	10,492,635.42	
Afschrijving	10,492,635.42	

35. Opanamematerieel	2,046,756.55		
Afschrijving	2,046,756.55		
36. Kabel Stroostraat, E. Fla- geyplein	247,535.—		
Afschrijving	247,535.—		
			21,555,493.60
4. Installaties te Tombeek (Grote zenders.)			
40. Terrein		3,072,391.—	
41. Gebouw	25,000.—		
Afschrijving	25,000.—		
42. Inrichtingskosten		112,101.75	
43. Kosten personeel		39,403.10	
44. Kosten studie	1.—		
Afschrijving	1.—		
			3,223,895.85
5. Installaties te Marche (Aye)			
50. Terrein	400,000.—		
Afschrijving	400,000.—		
51. Zender	4,954,412.28		
Afschrijving	4,954,412.28		
6. Installatie Gewestel. Studio's	2,788,054.—		
Afschrijving	2,638,867.—		
		149,187.—	
			149,187.—
7. Installatie Gewestel. Zenders.	1,653,434.72		
Afschrijving	1,653,434.72		
8. Allerlei Immobiëlen (Brussel Gewestelijke omroepen.)			
80. Modulatiematerieel	4,655,847.51		
Afschrijving	4,655,847.51		
81. Laboratoriummaterieel	2,260,561.74		
Afschrijving	2,260,561.74		
82. Werktuigen en allerlei ma- terieel	757,462.13		
Afschrijving	757,462.13		
84. Transportmiddelen	2,857,803.58		
Afschrijving	2,857,803.58		
85. Keukenmaterieel voor de mess	278,999.65		
Afschrijving	278,999.65		

86. Materieel voor passieve luchtbescherm., voor brand- weer en voor contrôle . .	114,698.33		
Afschrijving	114,698.33		
87. Muziekinstrumenten . . .	336,708.04		
Afschrijving	336,708.04		
88. Bibliotheken en discothe- ken	6,490,084.04		
Afschrijving	6,490,084.04		
89. Hulpaansluit. laagspanning	7,055.—		
Afschrijving	7,055.—		
90. Effectenbezit		80,000.—	
9. Te ontvangen immobiliën (Brussel)	34,838,747.05		
Afschrijving	2,150,323.50		
		32,688,423.55	
10. Immobiliën van de Werelduit- zendingen			80,000.—
10.0 Installaties in Afrika			
10.00 Gebouw., huisraad (meu- belen)	727,785.85		
Afschrijving	727,785.85		
10.01 Mobilair en kantoomate- rieel	683,595.15		
Afschrijving	683,595.15		
10.02 Werktuigen en radiomat.	143,557.29		
Afschrijving	143,557.29		
10.03 Letterkundige biblioth. .	29,334.23		
Afschrijving	29,334.23		
10.04 Discotheek	1,026,534.55		
Afschrijving	1,026,534.55		
10.05 Transportmiddelen	97,968.—		
Afschrijving	97,968.—		
10. Immobiliën in Europa.			
10.11 Letterkundige biblioth. .	14,611.95		
Afschrijving	14,611.95		
10.2 Te ontvangen immobiliën	4 869 85		
Afschrijving	4,869.85		
Nog af te schrijven op vast- gelegde middelen			57.697.000.—

II. — Beschikbare middelen.

20. In de zetel te Brussel :

200 Kassen

2000 Centrale kas	5,789,934.05	
2001 Kleine kassen	6,117.80	
2002 Kleine kassen gewes- telijke omroepen	48,016.75	
	<hr/>	5,844,068.60

201 Postrekeningen

2010 Rekening N. I. R.	2,574,973.18	
2011 Reken. Micro-Mag.	585,750.60	
2012 Reken. Radio-Week	260,297.55	
2013 Reken. Radio-Jeun.	11,187.95	
	<hr/>	3,432,209.28

202 Bankrekeningen

2020 Algemene Spaar- en Lijfrentekas	11,478,934.70	
2021 Algemene Spaar- en Lijfrentekas (drie- maandel. rekening)	42,105,000.—	
2022 Bank van de Société Générale de Belgique.	227,935.61	
	<hr/>	53,811,870.31

203 Zegelkassen

2030 Fiscale zegels	2,365.10	
2031 Zegels betaald verlof.	38,670.—	
	<hr/>	41,035.10
		<hr/>
		63,129,183.29

21. In Afrika :

210 Kas Leopoldstad	26,206.02	
211 Bank van Belgisch Kongo te Leopoldstad	227,467.08	
	<hr/>	253,673.10

63,382,856.39

III -- Realiseerbaar.

30. Brussel en provincies

300 Magazijn

30.00 Magazijn mess Brussel.	157,147.80
30.01 Magazijn Veltem (tech- nisch materieel)	2,084,649.43
30.02 Tech. magazijnen Brussel	4,975,423.14
30.03 Magazijn leeggoed	33,931.50
30.04 Magaz. benz., olie, gasoil	100,384.80
30.05 Magaz. kantoorbehoeften	673,373.24
30.06 Magaz. onderhoudsartik. .	43,307.65
30.07 Technisch magazijn Aye.	852,167.80
30.08 Technisch magazijn der Gew. omroepen	121,901.34
30.09 Opslagplaats brandstoffen	218,062.55

30.10 Magazijn programmabrochures	186,645.49		
Afschrijving	186,645.49		
30.11 Mag. kentekens « Radio-Jeunesse »	7,903.35		
Afschrijving	7,903.35		
30.12 Magazijn Radioweek en Micro-Magazine		2,437.02	
		<u>9,262,786.27</u>	
Af te trekken :			
a) Afschrijving technische magazijnen	859,331.30		
b) Afschr. waardevermin. koopw. in magaz.	250,000.—		
		<u>1,109,331.30</u>	
			8 153.454.97
301 Debiteuren			
30.10 Verscheidene debit.	22,992,563.36		
30.11 Dubieuse debiteuren			
316,388.05			
Provisie dubieuse vorderingen	316,388.05		
		<u>22,992,563.36</u>	
302 Fabricagerekening		7,421.15	
		<u>31,153,439.48</u>	
31. In Afrika			
31 Magazijnen	5,483.25		
32 Verscheidene debiteuren	7,364,954.12		
		<u>7,370,437.37</u>	
			38,523,876.85
IV. — Omslagrekeningen.			
40. Zetel Brussel			
400 Uitgaven maandelijks te verdelen		215,789.21	
41. In Afrika			
410 Vooraf betaalde kosten		967,358.14	
		<u>1,183,147.35</u>	
V. — Orderekening.			
50. In Afrika			
500 Borgtocht			703,790.—
			<u>Fr. 161,490,670.59</u>

Passief

I. — Niet invorderbaar.

10. Rekeningen Zetel te Brussel	
100 Hernieuwingsfonds materieel . . . . . fr.	201,376.45
101 Reservefonds gevormd door delging van niet gelichte leningen.	644,000.—
102 Bedrijfsfonds.	11,394,665.50
103 Fonds gevormd door terugbetalingen van oorlogschade	5,070,307.50
104 Pensioenfonds van het personeel	17,071,442.06
105 Fonds voor afschrijving van de installaties te Tombeek overeenkomstig het aflossingsplan der leningen	1,380,411.96
	35,762,203.47

11. In Afrika

110 Hernieuwingsfonds mater.	181,325.—
111 Voorzorgfonds ten gunste van het inlands personeel	854.—
	182,179.—

II. — Invorderbaar.

20. Zetel Brussel

a) Op korte termijn :

200 Verscheid. crediteuren .	10,463,008.49
201 Leveranc. geblok. reken.	37,061,001.02
202 Verscheidene crediteuren ten overstaan van Sender Brüssel (betwis-te rekeningen)	51,298.65
	47,575,308.18
	47,575,308.18

b) Op termijn en op lange termijn :

Leningen :

203 Lening tegen 4.25 t. h.	
op 8 jaar .	8,350,000.—
Afgelost	8,350,000.—
—	
204 Lening tegen 4.25 t. h.	
op 14 jaar.	6,900,000.—
Afgelost	5,066,000.—
	1,834,000.—
205 Lening tegen 4.25 t. h.	
op 25 jaar.	28,500,000.—
Afgelost	9,039,000.—
	19,461,000.—

206 Lening tegen 4.25 t. h. op 14 jaar van 18,435,000 Gelicht 13,412,000.— Afgelost 7,010,000.—					
					6,402,000.—
207 Lening tegen 5.5 t. h. op 6 jaar . 2,000,000.— Afgelost 290,357.90					1,709,642.10
208 Lening tegen 5.5 t. h. op 20 jaar. 10,000,000.— Afgelost 286,793.30					9,713,206.70
209 Lening tegen 5.5 t. h. op 15 jaar. 18,000,000.— Afgelost 803,260.76					17,196,739.24
					56,316,588.04
					103,891,896.20
21. In Afrika					
Op korte termijn :					
210 Verscheidene credit. . .	9,015,730.25				
211 Leveranc., gebl. reken.	9,390.15				
					9,025,120.40
					112,917,016.60
III. — Omslagrekeningen.					
Zetel te Brussel					
30 Uitgaven maandelijks te verdelen					0.20
IV. — Orderekeningen.					
In Afrika					
40 Borgstellers					703,790.—
					149,565,189.27
V. — Overdracht naar het boekjaar 1949.					
					11,925,481.32
					Fr. 161,490,670.59

Goedgekeurd door de Raad van Beheer in zijn zitting van 19-12-1949.

De Onder-Voorzitter
van de Raad van Beheer,

De Voorzitter
van de Raad van Beheer,

RESULTAATREKENING PER 31 DECEMBER 1948

Debet

A. — N. I. R.

I. — Gemeenschappelijke kosten - N. I. R.

1. Financiële lasten . . . . fr.	6.326.421.83
2. Diverse schadeposten :	
a) Allerlei verliezen	7.538.14
b) Verlies op weekbladen . . .	572.894.84
c) Oorlogsachterstal	973.726.55
3. Aanpassing wedden (deblok- keren)	894.519.—
	2.448.678.53
4. Afschrijving aankoop voor be- leggingen	2.299.806.23
5. Stortingen in het fonds voor hernieuwing van materieel . . .	100.000.—
	11.174.906.59

II. — Nationale en gewestelijke omroepen.

Gemeenschappelijke kosten Natio-
nale en Gewestel. omroepen :

a) Wedden van de Raad van Beheer, presentiegeld van het Comité voor Toezicht, an- ciënniteit in Rijksdienst, dienst van de Permanent Afgevaardigde, onderzoeks- commissie	1.082.403.80
b) Pensioenfonds personeel . . .	7.000.000.—
c) Sociale lasten : verscheide- ne tegemoetkomingen, voor- lopige pensioenen, tegemoet- koming prijs der eetma- len, enz	2.318.279.—
d) Verplaatsings- en represen- tatiekosten, uitgaven voor materieel, verzekering tegen brandrisico's, bezoeken aan het gebouw, geschillen, bij- drage O. I. R., drukkosten jaarverslag	1.203.773.69
	11.604.456.49

III. — Nationale omroep.

1. Franse uitzendingen	34.200.086.72
2. Vlaamse uitzendingen	33.856.831.55
3. Administratie	13.637.318.37
4. Techniek	31.451.563.43
	113.145.800.07

IV. — Gewestelijke omroepen.

1. Gemeenschappelijke kosten	1,210,364.80	
2. Franse uitzendingen	5,705,975.35	
3. Vlaamse uitzendingen	5,380,481.—	
4. Techniek	4,786,820.30	
	<hr/>	17,083,641.45
		<hr/>
		153,008,804.60

B. — WERELDUITZENDINGEN.

I. — Gemeenschappelijke kosten.

1. Financiële lasten	21,344.40	
2. Diverse schadeposten en lasten	2,041.14	
3. Afschrijving op aankoop voor beleggingen	352,368.62	
4. Deel in de administratie- en technische kosten van het N. I. R.	2,152,000.—	
	<hr/>	2,527,754.16

II. — Sectie Brussel 2,820,996.03

III. — Station Leopoldstad 12,817,928.98

IV. — Technische kosten in Afrika (raming) . . . . . 3,585,000.—

19,223,895.01

Totaal A. + B. 21,751,649.17

174,760,453.77

V. — Overdracht naar het boekjaar 1949

11,925,481.32

Fr. 186,685,935.09

Crediet

A. — N. I. R.

1. Toelagen :		
a) Toelage N. I. R.	fr. 154,655,000.—	
b) Overschrijving van de toelage van de Werelduitzendingen	1,065,000.—	
	<hr/>	155,720,000.—
2. Bankinterest		539,251.67
3. Diverse baten		1,263,254.60
4. Diverse ontvangsten :		
a) Deel van de Werelduitzendingen in de administratieve en technische kosten	2,152,000.—	
b) Andere ontvangsten	469,927.10	
	<hr/>	2,621,927.10
		<hr/>
		Fr. 160,144,433.37

B. — WERELDUITZENDINGEN.

1. Toelage :		
a) Toelage Werelduitzendingen	18,000,000.—	
b) Overschrijving toelage op N. I. R. . .	1,065,000.—	
	<hr/>	16,935,000.—
2. Diverse baten		17,548.10
3. Aandeel van RCB in de kosten (raming)		4,800,000.—
4. Overdracht van het boekjaar 1947 . . .		4,788,953.62
		<hr/>
		Fr. 26,541,501.72

Totaal A. + B. . . . . fr. 186,685,935.09